

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA CUKR CUKROVÁ ŘEPA

PROSINEC
2008

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK:

AKT	Vybrané rozvojové země z oblastí Afriky, Karibiku a Tichomoří
CN	Kombinovaná nomenklatura (celní termín)
CONAB	Brazílská agentura c. sektoru cukru
CPV	Cena průmyslových výrobců
CZV	Cena zemědělských výrobců
EHS	Evropské hospodářské společenství (starší zkratka dnešní EU)
EK	Evropská komise
EUR	Euro, společná měnová jednotka EU
FOB	Dodací podmínka (volně na palubě lodi) v rámci INCOTERMS
FSQ	Prodej cukru na volném trhu v Indii
HFCS	Sirupy s vysokým obsahem fruktózy (high fructose corn syrup)
IU	Jednotky barvy krystalového cukru
lb	Libra (hmotnostní jednotka) – 0,453 kg
MEŘO	Metylester řepkového oleje (palivová přísada do motorové nafty)
NČS	Nové členské státy EU (od 1. 5. 2004)
NV	Nařízení vlády
OZE	Obnovitelné zdroje energie (plodiny pěstované např. pro výrobu biopaliv)
PDS	Systém státem řízené distribuce cukru v Indii (Public Distribution System)
SAPS	Sazba jednotné platby na plochu
Sb.	Sbírka zákonů
SNS	Společenství nezávislých států (některé země po rozpadu SSSR)
SOTC	Společná organizace trhů s cukrem
SSP	Oddělená platba cukru (Separate sugar payment)
SVZ	Situační a výhledová zpráva
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SZP	Společná zemědělská politika
t/d ř.	Tuny řepy za den (jmenovitý výkon cukrovaru – zpracování řepy)
USC	Měnová jednotka – americký cent (setina dolaru)
VKZ	„Vše kromě zbraní“ (podpora obchodu pro 49 nejméně rozvinutých zemí světa)
WTO	World Trade Organization (Světová obchodní organizace)

Odbor rostlinných komodit MZe

Odpovědný redaktor:

Ing. Ivan Svoboda MZe

Ředitelka odboru rostlinných komodit:

Ing. Eva Divišová MZe

Zdroje informací, zpracovatelé podkladů:

Český statistický úřad – ČSÚ

Českomoravský cukrovarnický spolek – ČMCS

F.O.Licht – International Sugar and Sweetener Report

Ministerstvo financí České republiky – MF

Ministerstvo zemědělství – MZe

Ministerstvo průmyslu a obchodu – MPO

Státní zemědělský intervenční fond – SZIF

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský – ÚKZÚZ

Výzkumný ústav cukrovarnický Praha – VUC Praha a.s.

Vydalo Ministerstvo zemědělství, Těšnov 17, 117 05 Praha 1

internet: www.mze.cz, e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7084-707-7, ISSN 1211-7692, MK ČR E 11003

Tisk a distribuce TYPO – J. Jehlička, Třebichovice 9, 273 06 p. Libušín, e-mail: typo.jj@volny.cz

SITUAČNÍ
A VÝHLEDOVÁ
ZPRÁVA
CUKR
CUKROVÁ ŘEPA

PROSINEC 2008

OBSAH

Úvod	3
Souhrn	3
Zásahy státu a EU	4
I Opatření na trhu ČR	5
Rozdělení produkčních kvót cukru v roce 2007/08 a 2008/09	5
Průběh restrukturalizace cukrovarnického průmyslu v ČR	5
Zákon upravující použití nepotravinářského lihu v pohonných hmotách	7
Oddělená platba za cukr	7
2. Opatření na trhu EU	8
Reforma společné organizace trhů s cukrem po 1. 7. 2006	8
Legislativa ES	8
Celní opatření EU vůči třetím zemím	10
Světový obchod s cukrem	12
Evropa	17
Evropská unie	21
Vývoj cen cukru na světových trzích	25
Pěstování řepy v ČR a řepná kampaň v roce 2008/2009	26
Pěstování cukrové řepy v roce 2008	26
Koncepce výroby biopaliv v ČR	27
Vývoj cen u zemědělských výrobců cukrové řepy	29
Dosavadní průběh cukrovarnické kampaně v ČR v roce 2008/2009	30
Vývoj cen cukru u průmyslových výrobců a spotřebitelských cen cukru v ČR	32
Prodej cukru z cukrovarů v ČR v letech 2006/07 až 2007/08 a bilance cukru	33
Zahraniční obchod	36
Teritoriální rozdělení zahraničního obchodu s cukrem v ČR	37
Zahraniční obchod substituentů cukru	40
Tabulková příloha	41

V zahraničním obchodu jsou v této publikaci za dovoz a vývoz považovány i dodávky zboží v rámci intrakomunitárního obchodu ČR se zeměmi EU. Metodika vykazování statistických dat se mezi ČSÚ a SZIF liší. Proto mohou být některá zveřejněná data odlišná.

Situační a výhledové zprávy jsou pro všechny podnikatelské subjekty k dispozici na územních pracovištích Zemědělských agentur MZe ČR, na okresních pracovištích Agrární komory a v budově Ministerstva zemědělství ČR. Situační a výhledové zprávy jsou také k dispozici na síti Internet, na adrese: <http://www.mze.cz>.

ÚVOD

Tato Situační a výhledová zpráva (dále jen SVZ) navazuje na údaje a skutečnosti, které byly zveřejněny v SVZ vydané v červnu 2008. Cílem předkládané SVZ je informovat veřejnost o nejdůležitějších aktuálních skutečnostech a základních údajích v sektoru cukru a o základních trendech a prognóze vývoje na tomto úseku. V jednotlivých kapitolách SVZ poskytuje údaje o pravidlech v rámci společné organizace trhů s cukrem v EU, legislativě a opatřeních státu na trhu s cukrem v ČR a dále v rámci oblastí českého zahraničního i světového obchodu s cukrem a pěstování a zpracování cukrové řepy v ČR i v EU.

Použité údaje jsou zpracovány podle informací dostupných k měsíci listopadu roku 2008, není-li uvedeno jinak.

Termín **marketingový rok**, který byl ve zprávě používán před rokem 2001, začínal pro komoditu cukrová řepa – cukr 1. října příslušného kalendářního roku a končil 30. září následujícího kalendářního roku.

Termín **kvótový rok**, který byl zaveden v NV č. 114/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, začínal 1. září příslušného kalendářního roku a končil 31. srpna následujícího kalendářního roku. Do roku 2003/04 je použit v tabulce „Bilance cukru“.

Termín **hospodářský rok** začínal v EU od 1. července příslušného roku a končil 30. června následujícího roku. V ČR byl použit od hospodářského roku 2004/05 do roku 2005/06.

V roce 2006/07 hospodářský rok trval v EU v důsledku přechodného období výjimečně 15 měsíců (od 1. 7. 2006 do 30. 9. 2007).

Od počátku roku 2007/2008 hospodářský rok opět trvá 12 měsíců, a to vždy od 1. října daného roku do 30. září příštího roku.

Statistický systém sledující pohyb zboží mezi členskými státy EU, tj. mezi ČR a ostatními členskými státy EU se nazývá Intrastat a statistikou obchodu zemí EU s třetími zeměmi se zabývá Extrastat. Sledování v rámci Intrastatu se týká zboží, které bylo odesláno z České republiky do jiného členského státu EU nebo bylo přijato do ČR z jiného členského státu EU (tj. v obou případech přestoupilo státní hranici). Povinnosti vykazování údajů do Intrastatu jsou upraveny:

a) národními předpisy:

- vyhláškou č. 393/2008 Sb., o statistice vyváženého a dováženého zboží a o způsobu sdělování údajů o obchodu mezi Českou republikou a ostatními členskými státy Evropského společenství. Touto vyhláškou byla novelizována vyhláška č. 201/2005 Sb. Tato vyhláška je v novelizovaném znění k dispozici na www.czso.cz

b) předpisy EU:

- nařízení Komise (ES) č. 1982/2004, kterými se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 638/2004, o statistice Společenství obchodu se zbožím mezi členskými státy a nařízení Komise (ES) č. 1915/2005, kterým se mění nařízení č. 1982/2004.

Od 1. 1. 2009 dochází k významným změnám ve vykazování zboží sledovaném v Intrastatu. Mění se mimo jiné limit hodnoty zboží odeslaného nebo přijatého z jiného členského státu od počátku roku 2009. Práh pro vykazování v roce 2009 bude činit 8 miliónů Kč fakturované hodnoty zboží odeslaného do ostatních členských států EU i přijatého z ostatních členských států EU, přičemž zpravodajská jednotka, která překročila osvobozující práh v roce 2008 (2 nebo 4 milióny Kč), musí vykazovat údaje do Intrastatu nejméně do konce roku 2009.

Další významnou změnou je **povinné uvádění údajů o vlastní hmotnosti** do výkazů Intrastat i pro ty podpoložky kombinované nomenklatury, kterým je v celním sazebníku přiřazen kód doplňkové měrné jednotky. Tyto údaje byly nepovinné a proto bylo v 1/3 členských států upuštěno od jejich sledování. Vzhledem k tomu, že se ztrácela logická kontrola nad těmito výkazy, je uvádění například hmotnosti i počtu kusů živých zvířat od 1. 1. 2009 povinné.

Legislativa EU je publikována v Ústředním věstníku EU. Jednotlivé právní předpisy jsou publikovány s cílem zpřístupnění široké veřejnosti na internetu pod doménou Eur-Lex (www.europa.eu).

SOUHRN

V roce **2008/2009** byla sklizena cukrová řepa z celkové plochy **50 213 ha** (meziroční pokles o 3 813 ha) Z této plochy bylo **42 413 ha** řepy na výrobu cukru při výnosu kořene **54,40 t/ha**. Celkem 7 800 ha cukrové řepy bylo sklizeno k jiným účelům, na výrobu kvasného lihu a průmyslového cukru. Osevní plochy cukrové řepy by se měly v příštích letech stabilizovat.

Na výrobu cukru bude v roce **2008/09** zpracováno podle odhadu k 18. listopadu celkem **2 306,2 tis. t řepy** při průměrné cukernatosti 17,75 %. V roce 2008/2009 by mělo být vyrobeno celkem asi **356 000 t** bílého cukru z řepy, tedy zhruba na úrovni loňské kampaně. V kampani bude dále podle odhadu vyrobeno celkem **90 100 t melasy**, což je opět nejméně v historii samostatné ČR.

Cena řepy u zemědělských výrobců dosáhla v měsíci říjnu roku 2008 průměru **803 Kč/t**. Pokračuje tedy očekávaný trend snižování **CZV** řepy. Pokles CZV je nejvíce ovlivněn snižováním minimální ceny řepy v EU v každém roce. Cena poklesla v roce **2007/08** na **29,8 EUR/t**. Pěstitelům byla jako kompenzace v roce 2008 opět přiznána oddělená platba za cukr, v tomto roce byla stanovena sazba **271,41 Kč/t řepy**. Ceny průmyslových výrobců cukru dosáhly v roce 2008 za období 10 měsíců průměru **16,23 Kč/kg**. Meziročně se ceny významně snížily o 2,77 Kč/kg. V roce 2008/09 se referenční cena snížila na **541,5 EUR/t**, takže CPV se bude zřejmě dále snižovat. Spotřebitelské ceny krystalového cukru dosáhly v roce 2008 průměru **21,18 Kč/kg**. Pokles spotřebitelských cen je nižší než u CPV.

Podle prvního odhadu světové produkce cukru společnosti F.O.Licht z 30. září 2008 se v hospodářském roce **2008/2009** sníží produkce cukru meziročně o 8 715 tis. t na **160,9 mil. t**. Nejvyšší meziroční pokles produkce cukru bude v regionech Asie a v Evropě (především v EU 27). V tomto roce nastane v EU výraznější pokles produkce cukru v závislosti na průběhu reformy cukru, zejména vlivem provedené restrukturalizace cukrovarnického průmyslu. Konečné zásoby cukru ve světě sice koncem roku 2008/09 zřejmě poklesnou na **75,9 mil. t**, stále jsou však příliš vysoké.

Od počátku hospodářského roku 2006/2007 nabyla v EU účinnosti reforma SOTC v EU podle nařízení Rady č. 318/2006 v platném znění. Hlavním cílem reformy je postupné dosažení rovnovážného stavu na trhu s cukrem v EU. Prostředkem k tomuto cíli jsou m.j. snižování celkové produkce cukru a referenčních cen cukru a řepy v EU. Reformy trhů s cukrem se dále dotýká i nařízení Rady č. 319/2006 a 320/2006 v platném znění. V těchto dvou nařízeních jsou především řešeny oblasti restrukturalizace cukrovarnického průmyslu a kompenzační platby pro pěstitele cukrové řepy a třtiny. Dne 22. října 2007 bylo schváleno **nařízení Rady č. 1234/2007**, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty. V rámci tohoto nařízení je řešena i reforma v rámci SOTC. Účinnost tohoto nařízení byla v sektoru cukru stanovena až od 1. 10. 2008.

V návaznosti na nařízení Rady (ES) č. 318/2006 vstoupila od hospodářského roku 2007/2008 do restrukturalizačního procesu společnost EASTERN SUGAR ČESKÁ REPUBLIKA, a.s. s celou svojí produkční kvótou v množství 102 472,8 t. Po připočtení **dodatečné kvóty** v celkové výši **20 070 t** poklesla celková **kvóta ČR** pro rok **2007/2008** na **372 459,2 t cukru**. Tato kvóta bude zachována i v roce 2008/2009. Celková kvóta v ČR poklesla oproti původní kvótě z roku 2004/05 celkem o 82 402,8 t cukru.

V hospodářském roce 2007/08 bylo do ČR **dovezeno** celkem **80 386 t cukru** v celkové finanční hodnotě **1 248,7 mil. Kč** a **vyvezeno** celkem **147 604 t** v celkové hodnotě **2 093,5 mil. Kč**. Dovoz i vývoz cukru byl opět uskutečňován převážně v rámci komunitárního obchodu zemí EU. Bilance zahraničního obchodu s cukrem vykazala v roce 2007/08 hodnoty **aktivního salda** v množství **67 218 t** a ve finančním vyjádření **844,8 mil. Kč**. Aktivní saldo se sice meziročně snížilo, ale vzhledem ke kratšímu období 12 měsíců není snížení průkazné. V tomto roce se ale významně snížilo pasivní saldo obchodu s výrobky a činilo – 48 576 t.

ZÁSAHY STÁTU

I. Opatření na trhu ČR

Rozdělení produkčních kvót cukru v letech 2007/08 a 2008/09

Cukrovarnické podniky si mohly požádat u SZIF o tzv. **dodatečnou kvótu** cukru, která byla pro ČR stanovena EK celkem na **20 070 t**. O dodatečnou kvótu si požádaly s výjimkou EASTERN SUGAR ČR, a s. (dále jen ES ČR, a s.) a Hanácké potravinářské společnosti s.r.o. všechny podniky. Pro rok 2007/08 byla v ČR přidělena podnikům dodatečná kvóta v plné výši 20 070 t.

Podle nařízení EK č. 290/2007 byly stanoveny pro jednotlivé členské státy pro hospodářský rok 2007/2008 procentní podíly z cukerních kvót za účelem stažení cukru z trhu EU. Členským státům (včetně ČR), které odevzdaly již část své kvóty byly stanoveny nižší procentní podíly než státům, které žádnou kvótu neodevzdaly. Pro ČR byl stanoven podíl 7,29 %, což činí celkem **27 152,276 t** cukru. Na trh EU mohla ČR v roce 2007/08 uvést celkem **345 306,931 t** cukru.

Rozdělení produkčních kvót cukru v letech 2007/2008 a 2008/2009

Pro rok **2007/2008** poklesla v důsledku odevzdání celé kvóty společností ES ČR, a s. Evropské komisi v celkovém množství 102 472,8 t národní kvóta ČR.

Rozdělení produkčních kvót cukru v ČR v t pro rok 2007/08 a 2008/09

	Kvóta celkem (rok 2008/2009)	Z toho: dodatečná kvóta	Odevzdaná kvóta*	Původní kvóta
Cukrovary a lihovary TTD, a s.	208 715,561	8 820,048	0,000	199 895,6
EASTERN SUGAR ČR, a s.	0,000	0,000	102 472,8	102 472,8
Moravskoslezské cukrovary, a s.	93 973,208 Hrušovany 46 769,666 Opava 39 574,332	7 629,210	0,0	86 344,0
Hanácká potravinářská společnost s r. o.	25 184,488	0,000	0,000	25 184,488
Litovelská cukrovarna, a s.	22 596,848	1 834,419	0,000	20 762,4
Cukrovar Vrbátky a s.	21 989,012	1 786,323	0,000	20 202,7
Celkem rok 2007/2008	372 459,207	20 070,000	102 472,8	454 862,0
Národní kvóta v r. 2004/05	454 862,000			
% z národní kvóty r 2004/05	81,9			
Rozdíl oproti původní národní kvótě v t	- 82 402,793			

Pramen: SZIF.* Kvóta byla odevzdána pro rok 2007/2008.

Za přidělení všech dodatečných kvót zaplatily cukrovarnické společnosti (stanovená sazba v EU byla 730 EUR/t) v ČR celkem **14 651 100 EUR**. Po připočtení dodatečných kvót a odečtení odevzdané kvóty poklesla národní kvóta cukru v ČR na **372 459,207 t**. To představuje podíl 81,9 % z původní národní kvóty ČR, která byla stanovena v celkové výši 454 862 t. Ačkoliv celková národní kvóta ČR poklesla v roce 2007/08 oproti původní kvótě o **82 402,8 t cukru**, v důsledku nákupu dodatečných kvót u všech zbývajících cukrovarnických podniků (s výjimkou Hanácké potravinářské společnosti s.r.o.) naopak kvóta cukru vzrostla.

Průběh restrukturalizace cukrovarnického průmyslu v ČR

Nařízením Rady č. **320/2006**, v platném znění a nařízením EK č. **968/2006**, v platném znění, byla zavedena restrukturalizační podpora cukrovarnickým podnikům, které se rozhodnou vzdát své produkce cukru v rámci kvóty, přičemž část podpory je vyhrazena i pro pěstitele cukrové řepy a smluvní poskytovatele strojů.

Dne 29. 11. 2006 obdržel Fond od cukrovarnické společnosti ES ČR, a. s. žádost o poskytnutí restrukturalizační podpory z důvodu ukončení výroby cukru ve výrobních závodech a vzdání se celé své kvóty v množství 102 472,793 tuny cukru. Na základě způsobilé žádosti byla Fondem přiznána **restrukturalizační podpora** v celkové výši **74 805 139 EUR** (730 EUR/t).

Z celkové výše restrukturalizační podpory je část podpory v podílu **70,7 %** poskytnuta společnosti ES ČR, a. s., a část v podílu **27,5 %** smluvním pěstitelům cukrové řepy a **1,8 %** smluvním poskytovatelům strojů. Restrukturalizační podpora se vyplácí ve dvou splátkách, první splátka ve výši **40 %** z celkové restrukturalizační podpory byla vyplacena v červnu roku 2008 a druhá splátka ve výši **60 %** bude vyplacena v únoru roku 2009.

Platba I. části restrukturalizační podpory v červnu 2008 (40 % z celkové částky) v Kč	
Příjemce restrukturalizační podpory	Vyplacená I. část (40 %)
EASTERN SUGAR ČR, a. s.	530 879 982
Pěstitelé cukrové řepy (143 pěstitelů)	206 499 097
Poskytovatelé strojů (12 poskytovatelů)	13 305 447
Celkem	750 684 526

Pramen: SZIF

Vyplacení dodatečné platby restrukturalizační podpory

Zpětná platba restrukturalizační podpory představuje částky vyplacené náhradou za rozdíl mezi podporou poskytnutou podnikům a pěstitelům v hospodářských letech 2006/2007 a 2007/2008 a podporou, která by byla poskytnuta za podmínek platných pro rok 2008/2009. Dodatečná platba restrukturalizační podpory byla jednorázově vyplacena v červnu roku 2008 a je v případě ČR určena pouze cukrovarnickému podniku ES ČR, a. s., a jejím smluvním pěstitelům cukrové řepy. Podle rozhodnutí EK z 11. června 2008 byla stanovena pro ČR celková částka zpětné restrukturalizační podpory na **13 570 645,07 EUR**. Z této částky vypočítal SZIF sazbu pro smluvní pěstitele na 86,11 EUR/t cukru a pro jednotlivé podniky v rámci ES ČR a. s. na 46,39 EUR/t.

V červnu bylo zpětně vyplaceno celkem **340 303 897 Kč** zpětné restrukturalizační podpory. Z této částky připadlo společnosti ES ČR, a. s. 119 261 148 Kč a 143 pěstitelům cukrové řepy celkem 221 042 749 Kč.

Diversifikační podpora

Dne 16.4.2008 schválila vláda **NV č. 149/2008 Sb.**, o stanovení některých podmínek poskytování diversifikační podpory pěstitelům cukrové řepy. Celková částka diversifikační podpory byla pro hospodářský rok 2007/2008 stanovena pro ČR rozhodnutím EK z 11.6.2008 a činí **11 220 770,83 EUR**.

Sazba diversifikační podpory na 1 tunu cukrové řepy odpovídá podílu částky diversifikační podpory stanovené pro ČR 11 220 770,83 EUR a celkového množství cukrové řepy v tunách podléhajícího kvótám a sjednaného ve všech smlouvách o dodávkách cukrové řepy podle § 2 odst. 1 písm. a) nařízení vlády č. 149/2008 Sb., přepočteného na cukernatost 16 %, na hospodářský rok 2006/2007 mezi pěstiteli cukrové řepy a společností ES ČR, a. s., tedy množství 650 622 t cukrové řepy. **Sazba** diversifikační podpory na 1 tunu cukrové řepy, která se vztahuje na oprávněné žadatele byla pro hospodářský rok 2007/2008 tedy stanovena na **17,246 EUR/t cukrové řepy**.

Diversifikační podpora má především pěstitelům usnadnit jejich přechod k pěstování jiných plodin. Za tím účelem bude dotčeným pěstitelům poskytnuta podpora určená ke spolufinancování nákupu moderních a ekologicky šetrných zemědělských strojů, které jim pomohou při přechodu k jinému druhu zemědělské činnosti. Na diversifikační podporu bude mít nárok pouze žadatel, který dodával řepu do cukrovarnického podniku před jeho vstupem do restrukturalizačního procesu a splnil všechny podmínky stanovené výše citovaným nařízením vlády. Z prostředků poskytnutých v rámci diversifikační podpory bude možno uhradit **nejvýše 40 % z pořizovací ceny zakoupeného zemědělského stroje**. Limit 40 % částky vynaložených investic byl stanoven v rámci nařízení EK č. 1698/2005. Příjemce diversifikační podpory obdrží částku odpovídající 40 % pořizovací ceny nově zakoupeného zemědělského stroje nebo více strojů. Obdržená částka však nesmí překročit maximální částku vypočtenou podle výše citovaného nařízení vlády.

Přehled doposud stanovených plateb v rámci restrukturalizace cukrovarnictví v ČR

	Částka v EUR	Částka v tis. Kč	Sazba v EUR/t
Restrukturalizační podpora	74 805 139,00	(40 %) 750 684,526	
Zpětná restrukt. podpora	13 570 645,07	ES ČR, a. s. 119 261,148 143 pěstitelů 221 042,749 Celkem 340 303,897	46,39 86,11
Diversifikační podpora	11 220 770,83		17,246
Celkem	99 596 554,90		

Pramen: SZIF

Žádosti o restrukturalizační podporu podle nařízení Rady (ES) č. 320/2006

Podle čl. 4 NR (ES) č. 320/2006, v platném znění, mohli pěstitelé cukrové řepy sami podat „Žádost o restrukturalizační podporu pro hospodářský rok 2008/2009“. SZIF obdržel celkem 20 žádostí. SZIF vyzval žadatele o doložení písemného dokladu prokazujícího změnu nebo ukončení dlouhodobé smlouvy na dodávku cukrové řepy uzavřené s cukrovarnickým podnikem ve vazbě na množství cukrové řepy, pro které se zavazuje vzdát dodávek řepy. Všechny žádosti podané pěstiteli cukrové řepy SZIF zamítl. Tři pěstitelé se proti rozhodnutí odvolali. Odvolání pěstitelů bylo v odvolacím řízení zamítnuto a bylo potvrzeno rozhodnutí SZIF.

Zákon upravující použití nepotravinářského lihu v pohonných hmotách

Zákon č. 180/2007 Sb., o ochraně ovzduší s účinností od 1. 9. 2007, který novelizuje zákon č. 86/2002 Sb. V § 3 tohoto zákona se ukládá:

(1) Osoba uvádějící motorové benziny nebo motorovou naftu do volného daňového oběhu na daňovém území ČR pro dopravní účely je povinna zajistit, aby v těchto pohonných hmotách za kalendářní rok bylo obsaženo i minimální množství nepotravinářského lihu nebo MEŘO:

- od 1. ledna 2008 ve výši 2 % objemových z celkového množství motorových benzinů přimíchaných do motorových benzinů,
- od 1. září 2007 ve výši 2 % objemových z celkového množství motorové nafty přimíchaných do motorové nafty,
- od 1. ledna 2009 ve výši 3,5 % objemových z celkového množství motorových benzinů přimíchaných do motorových benzinů,
- od 1. ledna 2009 ve výši 4,5 % objemových z celkového množství motorové nafty přimíchaných do motorové nafty.

Přijetí tohoto zákona vytváří tlak na zvýšené pěstování energetických plodin za účelem výroby nepotravinářského lihu.

Oddělená platba za cukr

S účinností od 15. března 2007 bylo v platnosti nařízení vlády č. 45/2007 Sb., kterým se stanoví některé podmínky poskytování oddělené platby za cukr pěstitelům cukrové řepy. Podle tohoto nařízení se řídí poskytování oddělené platby za cukr od roku 2007. Účelem oddělené platby je kompenzovat pěstitelům finanční ztráty v důsledku postupného snižování minimálních cen cukrové řepy v EU. Oddělená platba za cukr je na rozdíl od plateb pěstitelům v rámci provedené restrukturalizace cukrovarnictví určena všem současným pěstitelům, kteří splňují dané podmínky. Sazba oddělené platby je stanovována zvlášť pro každý rok.

Pro rok 2008 byla stanovena sazba v rámci opatření „**Oddělená platba za cukr**“ (SSP) ve výši **271,41 Kč/t** cukrové řepy. Platba bude poskytnuta žadatelům, kteří si pro rok 2008 o tuto platbu požádali a splnili požadované podmínky. Podmínkou pro poskytnutí platby je přiznání přímé platby SAPS pro rok 2008.

2. Opatření na trhu EU

Reforma společné organizace trhů s cukrem (SOTC) po 1.7.2006

SOTC je v EU uplatňována již od roku 1968. SOTC se od roku 2001 až do roku 2006 řídila nařízením Rady č. 1260/2001. Po vstupu ČR do EU platilo toto nařízení i pro ČR. Administrací systému trhů s cukrem jsou v jednotlivých zemích EU pověřeny převážně národní intervenční agentury. V ČR je touto činností pověřen **SZIF**.

Od počátku hospodářského roku 2006/07 nabyla účinnosti reforma SOTC v EU. SOTC v EU se řídila od 1.7.2006 základním nařízením Rady č. 318/2006. Podle tohoto nařízení se změny dotýkají hlavně kvótového systému a výrobních dávek cukru, vývozních náhrad, intervenčního nákupu a prodeje cukru. Základní principy této reformy byly zveřejněny v SVZ Cukr, cukrová řepa vydané v říjnu roku 2006.

Společná organizace trhů v odvětví cukru se vztahuje na tyto produkty:

CN	Popis zboží
1701	Třtinový nebo řepný cukr a chemicky čistá sacharóza, v pevném stavu
1212 91, 1212 9200	Cukrová řepa, cukrová třtina
1703	Melasy získané extrakcí nebo rafinací cukru (řepná i třtinová)
1702 20	Javorový cukr a javorový sirup
1702 6095 a 9099	Ostatní cukry (i tekutý cukr) a cukerné sirupy bez přídavku aromatických přídavků nebo barviv (kromě laktózy, glukózy, maltodextrinu, izoglukózy)
1702 9060	Umělý med, též smíšený s přírodním medem
1702 9071	Karamel obsahující nejméně 50 % hmotnostních sacharózy v sušině
1702 3010 až 1702 9030	Izoglukóza
1702 6080 a 9080	Inulínové sirupy
2106 9030	Aromatizované nebo barvené izoglukózové sirupy
2106 9059	Aromatizované nebo barvené cukerné sirupy
2303 20	Řepné řízky, bagasa a jiné cukrovarnické odpady

Pramen: Nařízení EK č. 318/2006.

V průběhu následující reformy docházelo k různým úpravám a doplněním stávajícího nařízení. Dne 20. února 2006 byla publikována tři níže uvedená nařízení Rady, která tvoří základ reformy trhu s cukrem v EU. Na tato nařízení navazují prováděcí předpisy ES v odvětví cukru (nařízení Komise ES). Od října 2007 a dubna 2008 vstoupily dále v platnost dvě nová nařízení Rady, kterými se mění popřípadě doplňují původní dvě nařízení Rady v rámci reformy SOTC.

Dne 22. října 2007 bylo přijato **nařízení Rady (ES) č. 1234/2007**, do něhož byla včleněna i novelizována reforma SOTC podle nařízení Rady č. 318/2006. Toto nařízení Rady nabylo účinnosti pro odvětví cukru až od počátku hospodářského roku 2008/2009, tedy od 1.10.2008. Do té doby zůstávalo v platnosti nařízení Rady č. 318/2006 v platném znění. Nadále však zůstávají v platnosti všechny prováděcí předpisy (např. nařízení EK č. 1264/2007) i nařízení Rady (ES) č. 320/2006.

Dne 14.4.2008 bylo přijato **nařízení Rady (ES) č. 361/2008**, které upravuje některá opatření v odvětví cukru a ovoce přijaté v rámci nařízení Rady (ES) č. 1234/2007.

Legislativa ES:

- 1. Nařízení Rady (ES) č. 318/2006** ze dne 20. února 2006 o společné organizaci trhů v odvětví cukru (s účinností do 30.9.2008).
- 2. Nařízení Rady (ES) č. 1782/2003** v platném znění, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce (čl. 143 ba).

3. **Nařízení Rady (ES) č. 320/2006** ze dne 20. února 2006, kterým se zavádí dočasný režim restrukturalizace cukrovarnického průmyslu ve Společenství a kterým se mění nařízení ES č. 1290/2005 o financování společné zemědělské politiky.
4. **Nařízení Rady (ES) č. 1261/2007** ze dne 9. října 2007, kterým se mění nařízení (ES) č. 320/2006, kterým se zavádí dočasný režim restrukturalizace cukrovarnického průmyslu ve Společenství.
5. **Nařízení Komise (ES) č. 1264/2007** ze dne 26. října 2007, kterým se mění nařízení (ES) č. 968/2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 320/2006, kterým se zavádí dočasný režim restrukturalizace cukrovarnického průmyslu ve Společenství.
6. **Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007** ze dne 22. října 2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“).
7. **Nařízení Rady (ES) č. 361/2008** ze dne 14. dubna 2008, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1234/2007.
8. **Nařízení Rady (ES) č. 1528/2007** ze dne 20. prosince 2007 o uplatňování režimu stanoveného v dohodách zakládajících hospodářské partnerství nebo vedoucích k jeho založení na produkty pocházející z některých států, které jsou součástí skupiny afrických, karibských a tichomořských států (AKT). Stručný přehled o tomto nařízení je v subkapitole „Celní opatření vůči třetím zemím EU“.
9. **Rozhodnutí Rady (ES) č. 626/2007** ze dne 28. září 2007, kterým se jménem Společenství vypovídá Dohoda mezi EHS a Indickou republikou o třtinovém cukru.
10. **Rozhodnutí Rady (ES) č. 627/2007** ze dne 28. září 2007 o vypovězení jménem Společenství protokolu 3 o cukru ze států AKT, který je uveden v úmluvě mezi AKT a EHS z Lomé.
11. **Nařízení Komise (ES) č. 510/2008** ze dne 6. června 2008, kterým se mění příloha VI nařízení Rady č. 1234/2007 pro hospodářský rok 2008/2009.
12. **Nařízení Komise (ES) č. 509/2008** ze dne 6. června 2008, kterým se stanoví konečné doplňkové množství surového třtinového cukru pocházejícího ze států AKT a z Indie pro zásobování rafinerií na hospodářský rok 2007/2008.
13. **Rozhodnutí Komise (ES) č. 445/2008** ze dne 11. června 2008, kterým se pro členské státy stanoví částky zpětné restrukturalizační podpory vyplácené pěstitelům a podnikům za restrukturalizaci v letech 2006/07 a 2007/08.
14. **Rozhodnutí Komise (ES) č. 600/2008** ze dne 14. července 2008, kterým se pro hospodářský rok 2008/09 stanoví částky diversifikační podpory a dodatečné diversifikační podpory.
15. **Nařízení Komise (ES) č. 707/2008** ze dne 24. července 2008, kterým se mění nařízení č. 952/2006 o prováděcích pravidlech k nařízení Rady č. 318/2006, pokud jde o řízení vnitřního trhu s cukrem a režim kvót.
16. **Nařízení Komise (ES) č. 858/2008** ze dne 1. září 2008, kterým se mění nařízení č. 967/2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady č. 318/2006, pokud jde o výrobu cukru nad rámec kvóty.
17. **Nařízení Komise (ES) č. 901/2008** ze dne 16. září 2008, kterým se pozastavuje ukládání dovozních cel pro určitá množství průmyslového cukru pro hospodářský rok 2008/09.
18. **Nařízení Komise (ES) č. 910/2008**, ze dne 18. září 2008, kterým se mění nařízení č. 951/2006, pokud jde o stanovení prováděcích pravidel pro vývozy produktů mimo rámec kvót v odvětví cukru.

19. Nařízení Komise (ES) č. 924/2008 ze dne 19. září 2008, kterým se stanoví množství omezení pro vývoz cukru a izoglukózy nepodléhajícího kvótám do konce hospodářského roku 2008/09.

Ke stanovenému **nařízení Rady (ES) č. 1234/2007**, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty.

V úvodu tohoto nařízení je m. j. stanoveno:

(1) Fungování a rozvoj společného trhu se zemědělskými produkty by měly být spojeny se zavedením společné zemědělské politiky a zahrnovat především společnou organizaci zemědělských trhů, jež může mít podle článku 34 Smlouvy různé podoby v závislosti na produktu.

(2) Od zavedení společné zemědělské politiky přijala Rada (ES) 21 společných organizací trhu pro každý produkt nebo skupinu produktů upravené zvláštními základními nařízeními Rady.

Cílem tohoto nařízení je zjednodušit regulační prostředí SZP vytvořením jednoho horizontálního právního rámce pro ustanovení o zemědělských trzích. Proto došlo ke spojení všech 21 společných organizací trhu pro jednotlivé produkty nebo skupiny produktů v rámci jednoho společného nařízení. Počátek účinnosti tohoto nařízení je odlišný podle jednotlivých odvětví. V sektoru cukru nabývá účinnosti od 1. října 2008. V příloze XXII. bodu 40 výše citovaného nařízení je přehled o tom, které původní články v rámci nařízení Rady č. 318/2006 jsou transformovány, popřípadě částečně změněny v článcích nového nařízení Rady.

K výše citovanému **nařízení Rady (ES) č. 361/2008**, kterým se mění nařízení Rady č. 1234/2007.

V rámci tohoto nařízení se změnila některá ustanovení v organizaci trhu s cukrem. V sektoru cukru se změny dotýkají m. j. oblasti správy kvót cukru včetně stažení cukru z trhu pro roky 2008/2009 a 2009/2010 a restrukturalizace cukrovarnického průmyslu.

V rámci **nařízení Komise (ES) č. 951/2008**, kterým se stanoví sazby náhrad použitelné u některých produktů v odvětví cukru vyvážených ve formě zboží je m. j. uvedeno:

Tímto nařízením byla stanovena s platností od 26. září 2008 **nulová sazba náhrady za bílý cukr** (CN 1701 99 10). Hlavní příčinou tohoto opatření je prozatímní nestanovení rozpočtu EU v sektoru cukru.

Ke stanovenému **Rozhodnutí Komise (ES) č. 445/2008** ze dne 11. června 2008, kterým se pro členské státy stanoví částky dodatečné platby restrukturalizační podpory vyplácené pěstitelům a podnikům za restrukturalizaci v hospodářských letech 2006/07 a 2007/08. Tyto dodatečné platby představují částky vyplácené náhradou za rozdíl mezi podporou poskytnutou podnikům a pěstitelům v hospodářských letech 2006/07 a 2007/08 a podporou, která byla poskytnuta za podmínek platných pro hospodářský rok 2008/09. Pro jednotlivé státy EU byly v příloze příslušného rozhodnutí stanoveny částky v celkovém úhrnu **433 219 019,71 EUR**. Z této sumy byla stanovena pro ČR částka **13 557 645,07 EUR**.

Celní opatření EU vůči třetím zemím

Celní sazebník pro obchod EU s třetími zeměmi pro rok 2009 se řídí nařízením Komise č. 1031/2008 ze dne 19. září 2008, které navazuje na základní nařízení Rady č. 2658/1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku. Nařízení vstoupí v platnost dne 1.1.2009.

I nadále zůstává vysoká celní ochrana v sektoru cukru.

Výběr ze smluvních cel (cla, která jsou uplatňovaná mezi zeměmi a společenstvími sdruženými ve WTO) vztahujících se k sektoru cukru, uplatňovaná v EU v roce 2009. Vybrány jsou pouze cukry, některé významné substituenty cukru a komodity s vysokým obsahem sacharózy:

1. Surový třtinový i řepný cukr – **33,9 EUR/100 kg**
2. Ostatní cukr (včetně bílého cukru) – **41,9 EUR/100 kg**
3. Izoglukóza (CN 1702 3010, 4010, 6010 a 9030) – **50,7 EUR/100 kg čisté hmotnosti cukru**
4. Inulinový sirup (CN 1702 6080) – **0,4 EUR/100 kg čisté hmotnosti cukru**

5. Melasa třtinová i ostatní (řepná) CN 1703 1000 a 9000 – **0,35 EUR/100 kg**
6. Kakaový prášek obsahující 80 % nebo více sacharózy (CN 1806 1090) – **8% + 41,9 EUR/100 kg čistě hmotnosti cukru**

Podle článku 26 kapitoly ustanovení o dovozu nařízení Rady č. 318/2006 může Komise zcela nebo částečně pozastavit pro určitá množství ukládání dovozních cel na tyto výrobky:

- CN 1701 1110 a 1701 1210 – surový cukr určený k rafinaci
- CN 1701 cukr (bílý i surový)
- CN 1702 3010, 1702 4010, 1702 6010 a 1702 9010 – izoglukóza.

Přehled preferenčních celních kvót EU v odvětví cukru pro rok 2008/09*

Název	CN	Kvóta	celní sazba
Třtinový cukr surový (koncesní cukr)	1701 1110	106 925 t z toho: - Brazílie 10 124 t - Austrálie 9 925 t - ostatní vybrané třetí země 86 876 t	98 EUR/t
Třtinový nebo řepný surový cukr (ekvivalent bílého cukru)	1701 1110 až 1701 9990	1 304 700 t toho: - země AKT 1 294 700 t - Indie 10 000 t	0 %
Cukr bílý i surový	1701	- země VKZ 150 000 t	0 %
Cukr bílý i surový	1701	- ostatní země (mimo VKZ) 80 000 t	0%
Cukr v kvótách celkem		1 641 625 t	
Z toho 0 % celní sazba		1 534 700 t	
Chemicky čistá fruktóza	1702 5000	4 504 t	16 %
Chemicky čistá fruktóza	1702 5000	1 253 t	20 %
Čokoláda	1806 1015 až 9090	107 t	43 %

Pramen: Nařízení EK č. 1031/2008 a nařízení Rady č. 1528/2007.

Kvóty jsou platné do 30. 9. 2009.

Preferenční bezcelní kvóta se zeměmi AKT a Indií

EK stanovila speciální preferenční kvótu na bezcelní dovoz surového třtinového, nebo řepného cukru na úrovni referenčních cen z vybraných rozvojových zemí Afriky, Karibiku a Tichomoří (tzv. země AKT) a Indie pro hospodářský rok 2008/2009 v celkovém množství **1 304 700 t**. Největší podíl na této kvótě má Mauritius (celkem 491 030,5 t). Preferenční bezcelní kvóta je však nižší, než je roční potřeba surového cukru rafinerií v EU. Roční potřeba pro rok 2007/2008 po vstupu Bulharska a Rumunska do EU významně vzrostla a to na množství **2 324 735 t** (hodnota bílého cukru).

Dne 20. prosince 2007 bylo přijato v EU **nařízení Rady (ES) č. 1528/2007**. V rámci přechodných ustanovení tohoto nařízení byly m. j. otevřeny dvě nové celní kvóty s nulovým clem se zeměmi v rámci iniciativy VKZ i s ostatními třetími zeměmi pro hospodářský rok **2008/2009**. Pro produkty v rámci skupiny 1701 CN byla otevřena kvóta s nulovým clem **150 tis. t** v ekvivalentu bílého cukru pocházejícího z nejméně rozvinutých zemí (49 zemí v rámci iniciativy VKZ). Dosavadní celní kvóta podle článku 28 nařízení Rady č. 318/2006 zůstává nadále zachována (1 304 700 t). Dále byla otevřena kvóta s nulovým clem v množství **80 tis. t** ekvivalentu cukru z ostatních třetích zemí (mimo iniciativu VKZ).

Ukončení dohod o cukru mezi EU a státy AKT a Indií (tzv. Protokol 3)

Podle rozhodnutí **Rady č. 626 a 627/2007** ze dne 28. září 2007 vypověděla EU jménem Společenství Protokol 3 o cukru ze států AKT a Indie. Protokol 3 o cukru ze států AKT, který je uveden v úmluvě AKT-EHS z Lomé, byl poprvé podepsán již v roce 1975. Opatření Protokolu o cukru sloužila zájmům jak států AKT, tak i zájmům Společenství tím, že vývozcům ze států AKT zaručovala odbytiště na výnosném trhu a rafineriím Společenství poskytovala záruku pravidelných dodávek třtinového cukru. Ustanovení protokolu o cukru však již nemohou být dále zachovány. V odůvodnění k tomuto opatření se m. j. uvádí, že v souvislosti s přechodem k liberalizaci obchodu mezi AKT, Indií a EU není možné, aby

neomezené množství existovalo vedle cenových a objemových záruk obsažených v protokolu o cukru. V kontextu reformovaného trhu s cukrem v rámci EU nebude již Společenství dále poskytovat evropským výrobcům cukru cenové záruky, neboť předchozí intervenční mechanismus je postupně ukončován. Výpovědní lhůta těchto Dohod byla stanovena na 2 roky. Z tohoto důvodu končí výše citované smlouvy koncem září roku 2009. Od roku 2009/10 tedy již nebude v platnosti celní preferenční kvóta s nulovou celní sazbou v celkové výši **1 304 700 t** surového třtinového cukru. Vypovězením dohod z Lomé však nekončí hospodářská spolupráce EU se zeměmi AKT a Indií, které však budou postaveny na jiném základě.

SVĚTOVÝ OBCHOD S CUKREM

(podle odhadů společnosti F.O. Licht, údaje v hodnotě surového cukru)

Podle prvního odhadu světové produkce cukru v roce **2008/2009** z 30. září 2008 se výroba cukru v tomto hospodářském roce sníží na úroveň **160 906 tis. t** (meziroční snížení o 5,2 %). Ze střednědobého pohledu nastal největší meziroční nárůst produkce cukru mezi roky 2005/06 a 2006/07 (cca 20 mil. t cukru). Ze světových regionů se nejvíce snížení produkce očekává v Evropě (hlavně země EU 27), kde by měla produkce poklesnout o 3,9 mil. t cukru a v Asii o 5,5 mil. t. Opět by se měla mírně zvýšit produkce v Jižní Americe, v ostatních světových regionech zůstane produkce cukru zhruba na předchozí úrovni. Produkce třtinového cukru by měla dosáhnout podílu již téměř 81 % na celkové produkci cukru. Za posledních 7 let se tento podíl zvýšil již o 6 %. Zatímco u největšího světového producenta cukru (Brazílie) se odhaduje výše produkce zhruba na úrovni roku 2007/2008 (33 mil. t), tak Indie za poslední 2 roky významně snížila produkci cukru z 30,8 mil. t v roce 2006/07 na 23,8 mil. t očekávaných v roce 2008/2009. Přitom Indie má velké potenciální možnosti ve zvyšování exportu cukru, především do asijského regionu, kde se v posledních letech začíná zvyšovat spotřeba cukru. V asijské oblasti se naopak v posledních třech letech velmi významně zvýšila produkce cukru v Číně, oproti roku 2005/06 již o 6,5 mil. t cukru. Čína jako třetí největší světový producent cukru se tak stává stále významnějším konkurentem Brazílie a Indie. Pokud se týká dalších nejvýznamnějších světových producentů, tak si svoji pozici ve světě stále udržuje především Thajsko, Austrálie a Mexiko.

Podle prvního odhadu bilance cukru ve světě vzroste meziročně **světová spotřeba cukru** v roce 2008/09 o 1,9 %, na celkovou úroveň **161,7 mil. t**. Za posledních šest let vzrostla roční spotřeba cukru ve světě již o cca 20 mil. t (asi 14,3 %). Podle odhadu by měla v tomto roce dokonce spotřeba mírně převýšit i produkci cukru. Nejvýraznějším trendem ve světové spotřebě cukru je v posledním desetiletí nárůst spotřeby cukru v Asii, kde se v tomto období zvýšila spotřeba již o téměř 22 mil. t cukru. Přitom podle prognózy bude tento trend i v dalších letech pokračovat. Nejvíce se v Asii zvyšuje spotřeba cukru u dvou největších producentů cukru (Indie a Čína). Naopak v zemích, kde je zároveň vysoká spotřeba cukru na obyvatele, celková spotřeba cukru dlouhodobě stagnuje (například v zemích EU). Výjimkou je ale například Brazílie, kde spotřeba stále roste. Přitom roční spotřeba cukru na obyvatele v Brazílii v roce 2008/09 je odhadována již na 61,35 kg, což se zdá být nepravděpodobné.

V posledních třech letech vzrostly velmi významně světové **zásoby cukru**, které se na konci roku 2008/09 odhadují na **75,9 mil. t** a představují tedy podíl 46,93 % z celkové světové spotřeby cukru. Oproti počáteční zásobě tohoto hospodářského roku se sice zásoby zřejmě mírně sníží o cca 2 mil. t cukru, nicméně zůstávají stále na velmi vysoké úrovni. Vysoké nadlimitní zásoby cukru by měly mít vliv na snižování světových cen cukru v následujícím období.

Podíl řepného a třtinového cukru na celkové produkci (hodnota surového cukru)

Řepný cukr celkem	37 285	34 300	37 456	38 787	36 630	35 139	30 744
Podíl v %	25,0	24,1	26,4	26,3	21,9	20,7	19,1
Třtinový cukr celkem	112 022	108 145	104 192	108 885*	130 432	134 482	130 162
Podíl v %	75,0	75,9	73,6	73,7	78,1	79,3	80,9

Pramen: F.O.Licht

Světová produkce cukru v tis. t* (hodnota surového cukru)

	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09
Svět celkem	149 306	142 445	141 648	147 671	167 062	169 621	160 906

z toho:

EU 27	22 155	19 462	21 534	22 152	17 287	17 405	14 112
Ostatní Evropa celkem	6 670	6 718	7 813	8 486	9 983	8 954	
Evropa celkem	28 825	26 175	29 341	30 630	27 206	26 463	22 596
Afrika	10 009	9 673	9 969	10 333	10 131	10 226	10 846
Sever. a Střed. Amerika	19 799	20 811	19 659	18 266	19 763	19 810	19 337
Jižní Amerika	31 173	34 078	35 757	35 542	40 420	40 629	41 111
Asie	53 493	46 042	41 019	47 145	63 984	67 273	61 776
Oceánie	6 007	5 666	5 903	5 755	5 558	5 220	5 240

Pramen: F.O.Licht č. 29/2008. * Přepočítací koeficient ze surového na bílý cukr = 0,92.

Světová produkce cukru v tis. t (hodnota bílého cukru)

	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09
Svět celkem	137 361	131 049	130 316	135 857	153 697	156 051	148 033

z toho:

EU 27	20 382	17 905	19 811	20 380	15 904	16 012	12 983
Ostatní Evropa celkem	6 136	5 684	7 188	7 807	9 184	8 238	7 805
Evropa celkem	26 519	24 081	26 994	28 180	25 029	24 346	20 788
Afrika	9 208	8 899	9 171	9 506	9 320	9 408	9 978
Sever. a Střed. Amerika	18 215	19 146	18 086	16 804	18 182	18 225	17 790
Jižní Amerika	28 678	31 351	32 895	32 699	37 186	37 379	37 822
Asie	49 213	42 358	37 737	43 373	58 865	61 891	56 834
Oceánie	5 526	5 212	5 431	5 295	5 113	4 802	4 821

Pramen: F.O.Licht. První odhad bilance z října 2008.

*Bilance cukru je zpracována podle jiné metodiky než odhad světové produkce cukru. Proto se publikované údaje odlišují.

Světová bilance cukru v tis. t* (hodnota surového cukru)

	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09
Počáteční zásoba	68 125,8	67 153,9	61 255,7	64 308,0	73 761,9	78 047,3
Produkce	143 747,8	141 150,9	151 378,9	167 427,0	167 849,5	161 247,5
Dovoz	49 139,3	50 989,2	54 095,3	51 513,2	49 963,2	52 096,1
Spotřeba	141 442,7	143 971,0	146 099,8	152 962,3	158 783,2	161 719,8
Vývoz	52 416,3	54 067,5	56 322,2	56 523,9	54 744,1	53 774,2
Konečná zásoba	67 153,9	61 255,7	64 308,0	73 761,9	78 047,3	75 896,9
+/- Produkce	- 6 693,3	- 2 596,9	+10 228,0	+16 048,1	+ 422,5	- 6 602,0
+/- Spotřeba	+1 799,2	+2 528,3	+2 128,8	+ 6 862,5	+5 820,9	+ 2 936,6
Zásoba v % spotřeby	47,48	42,55	44,02	48,22	49,15	46,93

Pramen: F.O.Licht. První odhad bilance z října 2008.

*Bilance cukru je zpracována podle jiné metodiky než odhad světové produkce cukru. Proto se publikované údaje odlišují.

Země s největším dovozem cukru v roce 2007/2008 v tis. t (hodnota surového cukru)

Země	Surový cukr	Cukr celkem	Země	Bílý cukr	Cukr celkem
Svět celkem	27 178	51 457		24 279	

z toho:

Rusko	2 585	2 752	Irán	1 125	1 500
USA	1 770	2 355	Itálie	1 025	1 067
Arabské emiráty	1 585	1 932	Bangladéš	1 000	1 000
Malajsie	1 582	1 610	Indonésie	691	1 755
Jižní Korea	1 528	1 561	Sýrie	679	1 044
Japonsko	1 459	1 465	Chile	628	629
Kanada	1 390	1 448	Izrael	626	626
Velká Británie	1 282	1 390	USA	584	2 355
Indonésie	1 064	1 755	Německo	581	654
Nigérie	1 048	1 398	Belgie	523	560
Saudská Arábie	1 028	1 285	Španělsko	519	588

Pramen: F.O.Licht – Balance

Dovoz cukru podle světových regionů v roce 2007/2008 v tis. t (hodnota surového cukru)

	Surový cukr	Podíl v %	Bílý cukr	Podíl v %	Celkem	Podíl v %
EU	3 075	11,8	4 831	20,3	7 906	15,8
Evropa celkem	6 344	24,2	5 787	24,3	12 131	24,3
Afrika	3 916	14,8	5 045	21,2	8 961	17,9
Sev. a Střed. Amerika	3 318	12,7	1 587	6,7	4 905	9,8
Jižní Amerika	343	1,3	1 258	5,3	1 601	3,2
Asie	12 055	46,0	10 012	42,1	22 068	44,2
Oceánie	214	1,0	83	0,4	297	0,6
Svět celkem	26 191		23 772		49 963	

Pramen: F.O.Licht – Balance

Světová spotřeba cukru na obyvatele podle regionů v kg/rok (hodnota surového cukru)

	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09*
Svět celkem	22,19	22,32	22,38	23,16	23,76	23,83
EU 27	38,63	38,28	37,16	37,61	38,49	37,90
Evropa celkem	39,44	39,12	38,97	38,99	39,63	39,19
Afrika	14,88	14,92	15,15	15,12	15,25	15,09
Severní a Střední Amerika	37,34	37,54	37,59	37,01	37,28	37,34
Jižní Amerika	46,54	46,71	47,04	48,67	49,87	49,80
Asie	15,65	15,95	16,05	17,34	18,10	18,43
Oceánie	47,80	46,91	46,72	46,37	46,29	45,13

Pramen: F.O.Licht. První odhad bilance z října 2008.

Světová bilance cukru v roce 2008/2009

	Bilance cukru – říjen 2008/září 2009 (tis. t surového cukru). I. odhad					
	Počáteční zásoba	Výroba	Dovoz	Spotřeba	Vývoz	Konečná zásoba
Francie	503,5	3 365,0	775,0	2 450,0	1 750,0	443,5
Německo	2 011,0	3 437,8	508,5	3 500,0	660,6	1 796,7
Itálie	593,5	516,3	1 246,4	1 818,4	10,0	527,8
Nizozemsko	1 610,4	842,0	155,0	730,0	275,0	1 602,4
Polsko	89,2	1 416,7	426,9	1 711,3	100,0	121,5
ČR	24,1	381,1	150,0	480,0	35,0	40,2
Španělsko	2 258,0	530,9	788,0	1 375,0	45,0	2 156,8
Velká Británie	404,3	1 174,0	1 500,0	2 060,0	600,0	418,3
EU celkem	11 304,8	14 045,6	9 207,8	18 545,1	4 877,5	11 135,7
Rusko	1 058,1	3 386,9	3 192,1	6 322,5	123,6	1 191,1
Evropa	15 576,9	22 573,4	14 258,5	31 352,3	5 711,7	15 344,9
Egypt	1 866,4	1 850,0	1 016,5	2 721,9	180,0	1 831,0
Afrika	6 673,8	10 862,0	9 137,7	15 005,6	5 099,3	6 568,6
Indie	8 645,2	22 826,0	450,0	25 543,0	800,0	5 578,2
Asie	30 693,3	60 526,5	22 189,7	74 247,7	11 466,0	27 715,7
Brazílie	10 700,1	34 629,1	-	12 192,9	21 339,4	11 797,0
Jižní Amerika	15 171,3	42 550,5	1 023,9	19 595,5	23 037,6	16 112,6
USA	1 656,6	6 945,0	2 700,0	9 557,0	100,0	1 644,6
Sever. a Stř. Amerika	6 142,5	19 505,0	5 146,4	19 947,7	4 509,3	6 337,0
Oceánie	3 789,4	5 230,1	339,8	1 570,9	3 970,4	3 818,0
Svět celkem	78 047,3	161 247,5	52 096,1	161 719,8	53 774,2	75 896,9

Pramen: F.O.Licht – Bilance z října 2008.

Podle posledních údajů světové bilance cukru zvýší se v roce **2008/09 světový dovoz cukru** meziročně odhadem o 4,2 % (2 133 tis. t). Zvýšení dovozu cukru se očekává především v důsledku zvýšení světové spotřeby. Nejvyšší dovoz cukru ve světě (bílý i surový cukr) je tradičně v asijském regionu. V roce 2007/08 měla Asie celkem 44,2 % podílu na světovém dovozu. Dalšími významnými dovozními regiony jsou Evropa (24,3 %) a Afrika (17,9 %). Naopak dovozy cukru do oblastí Jižní Ameriky a Oceánie jsou spíše marginálního charakteru. V Evropě se na dovozu cukru nejvíce podílí země EU (celkem 20,3 % ze světového dovozu). Navíc po v současnosti provedené restrukturalizaci cukrovarnického průmyslu se v příštím roce odhaduje další zvýšení dovozu cukru do EU o cca 1,3 mil. t (surový i bílý cukr).

Jedním z nejvýznamnějších náhradních sladidel používaných ve světě v potravinářském průmyslu jsou **sirupy** s vysokým obsahem **fruktózy** (HFCS). Ty jsou široce používány především jako sladidlo v nápojářském průmyslu, ale jsou využívány i při výrobě čokolád atd.

V roce 2007/08 bylo ve světě vyrobeno celkem **12 286 000 t** (v t sušiny). Množství spotřeby této komodity je m. j. také ovlivněno cenovým vývojem na světovém trhu cukru. Na rozdíl od cukru, který je produkován poměrně významně ve všech světových regionech, tak u produkce této komodity je dominantním světovým výrobcem Severní Amerika (hlavně USA), kde bylo vyrobeno v roce 2007/08 celkem 9 210 000 t (75 % ze světové produkce).

Produkce kvasného surového lihu ve světě

Největší světoví producenti kvasného lihu jsou Brazílie, USA, EU a Čína. V Evropě a v Kanadě se tento lih vyrábí převážně z obilí nebo cukrové řepy. V ostatních zemích s rozhodující produkcí lihu ve světě se využívá vesměs jiná surovina, většinou cukrová třtina, nebo v USA kukuřice. Podle ekonomické analýzy jsou zatím náklady na výrobu tohoto lihu jednoznačně nejvyšší v Evropě. Nejnižší náklady jsou v Brazílii, kde existuje i nejdelší tradice zpracovávání třtiny na kvasný lih, a tudíž i bohaté zkušenosti s jeho produkcí a užitím. Další výhodou Brazílie jsou levná pracovní síla, dobré legislativní podmínky atd.

Výroba cukru v hlavních světových regionech

Jižní Amerika

Podle údajů organizace Conab k září roku 2008 se zvýší meziročně celková produkce cukrové třtiny v Brazílii z 501,5 mil. t na 558,7 mil. t v roce 2008/09. Opět se zvýší podíl zpracování třtiny na výrobu kvasného lihu a to až na 56,88 %, zbylých 43,12 % třtiny bude zpracováno na výrobu cukru. Významně se tím zvýší výroba kvasného lihu až na 27 086 mil. l (v roce 2007/08 byla produkce 23 007 mil. l), to reprezentuje významné meziroční navýšení o 17,7 %. Produkce cukru se odhaduje v celkovém množství **32,78 mil. t**. Celkem 18,5 mil. t cukru ze současně probíhající sklizně by mělo jít na vývoz. Významněji se ale zvýší vývoz kvasného lihu, a to ze 3,1 miliard litrů v roce 2007/08 na 4,2 miliardy v roce 2008/09.

Brazílie: výroba cukru a kvasného lihu v letech 2007/08 a 2008/09

	Měrná jedn.		2008/09 (září 08)	2008/09 (duben 08)	2007/08 (duben 08)	Změna (%)
Výměra třtiny	tis. ha	NNE	1 352,50		1 266,30	6,81
		CS	7 630,20		5 814,00	31,24
		Celkem	8 982,70		7 080,30	26,87
Výnos	t/ha	NNE	62,92		60,05	4,79
		CS	81,94		83,14	-1,45
		Celkem	79,07		79,01	0,08
Produkce třtiny pro výrobu lihu i cukru	mil. t		558,72	568,95	501,54	11,40
Produkce třtiny pro líh	mil. t		317,82	315,85	270,97	17,29
Produkce třtiny pro líh	%		56,88	55,51	54,03	5,29
Produkce cukru	mil. t		32,78	34,51	31,28	4,81
Bezvodý líh	mil. l		9 816,63	9 764,89	8 640,05	13,62
Vodnatý líh	mil. l		17 269,35	17 203,90	14 367,12	20,20
Kvasný líh celkem	mil. l		27 085,98	26 968,79	23 007,17	17,73

Pramen: Conab.

Pozn: NNE – oblast severoseverovýchodu. CS – oblast středu a jihu.

Severní a Střední Amerika

Po restrukturalizaci cukrovarnického průmyslu provedené na **Kubě** v letech 2002 až 2004, zůstalo v provozu ze 156 cukrovarů pouze 61 a výměra cukrové třtiny poklesla z 2 mil. ha na 750 tis. ha. Výrazný útlum produkce cukru je alespoň částečně kompenzován zvýšením produkce kvasného lihu, jehož výroba byla zdvojnásobena na cca 200 tis. m³ ročně. Na modernizaci lihovarů se na Kubě podílely finanční společnosti ze Španělska, Německa a Venezuely.

Podle sdělení Ministerstva průmyslu poškodily nebo úplně zničily hurikány Ike a Gustav na Kubě celkem 195 tis. ha třtiny a 108 tis. ha polí bylo zatopeno. Také bylo poškozeno zařízení ve 160 cukrovarech. Od 17. září 2008 mohou soukromí farmáři hospodařit až na 40 ha půdy. Rozloha obhospodařované půdy opět klesla a to ze 45 % na 30 %.

V **USA** převažuje produkce řepného cukru. Cukrová řepa je pěstována především v severních státech USA, jižní státy Florida, Hawai, Louisiana a Texas pěstují cukrovou třtinu. Nicméně rozdíl mezi pěstováním řepy a třtiny se po útlumu produkce řepy v posledních letech začíná vyrovnávat. USA jsou také velmi významným dovozcem, zejména surového cukru. V dovozu této komodity zaujímají po Rusku druhou pozici ve světovém obchodu. Vedle dovozu cukru za smluvní sazby WTO, je významný i dovoz cukru v rámci kvót s nižší celní sazbou. Naopak vývoz cukru z USA není ze světového hlediska příliš významný. Podle prognózy se mají konečné zásoby cukru v USA snížit do září 2009 na 505 tis. t cukru, což představuje velmi nízkou úroveň zásob, pouze 4,6 % z celkového výdeje cukru.

Bilance cukru v USA (tis. t, hodnota surového cukru)*

	2006/07	2007/08 (odhad)	2008/09 (Prognóza)	
			Srpen	Září
Počáteční zásoby	1 698	1 799	1 643	1 568
Produkce z toho:	8 446	8 197	7 721	7 454
Cukr řepný	5 008	4 765	4 141	4 000
Cukr třtinový	3 438	3 432	3 580	3 454
Florida	1 719	1 643	1 759	1 747
Hawai	222	181	222	223
Louisiana	1 320	1 450	1 415	1 300
Texas	177	158	184	184
Dovoz z toho:	2 080	2 507	2 363	2 443
v rámci sazby WTO	1 624	1 402	1 378	1 458
ostatní	456	1 105	985	985
Příjem celkem	12 224	12 503	11 727	11 465
Vývoz celkem	422	220	250	250
Spotřeba celkem z toho:	10 135	10 715	10 710	10 710
spotřeba potravinářská	9 913	10 500	10 500	10 500
ostatní	222	215	210	210
Výdej celkem	10 425	10 935	10 960	10 960
Konečné zásoby	1 799	1 568	767	505
Poměr zásoby/výdej celkem	17,3	14,3	7,0	4,6

Pramen: USDA (US Department of Agriculture).

* Hospodářský rok je od 1. října do 30. září.

Asie

V Indii je již dlouhou dobu v platnosti poměrně přísný státní regulační systém cukerního odvětví, který jej brzdí v dalším rozvoji. Indická vláda se proto rozhodla, že od počátku roku 2008/2009, tedy od 1. října 2008 začala v **Indii** reforma cukerního systému. V první fázi na cestě k plné deregulaci a liberalizaci tuzemského trhu s cukrem chce vláda odstranit systém tzv. zdaněného cukru. Jedná se o množství cukru, které musí cukrovary povinně prodávat za nižší státem stanovenou cenu na tuzemském trhu. Tento systém je znám pod názvem PDS (Public Distribution System) a byl v Indii zaveden již v roce 1967/68. V roce 2007/2008 měly producenti povinnost prodávat v tomto systému celkem 10 % cukru ze své produkce a 90 % vyrobeného cukru mohly uplatnit na volném trhu (FSQ). Podíl mezi cukrem v systému PDS a prodejem na volném trhu (FSQ) nebyl v každém roce nastaven stejně. Nicméně vláda rozhodovala i o maximálním množství cukru v rámci kvóty FSQ, které mohlo být prodáváno v daném měsíci. Vláda chce nyní zrušit i toto omezení. Zrušením těchto nejdůležitějších omezení se dá očekávat, že nastane částečná liberalizace cen cukru v Indii. V důsledku těchto opatření může být i snížení tuzemské spotřeby cukru. Další kroky směrem k větší liberalizaci cukerního systému by měly následovat ve druhé fázi reformy, například liberalizace prodeje cukru na vývoz atd.

Evropa

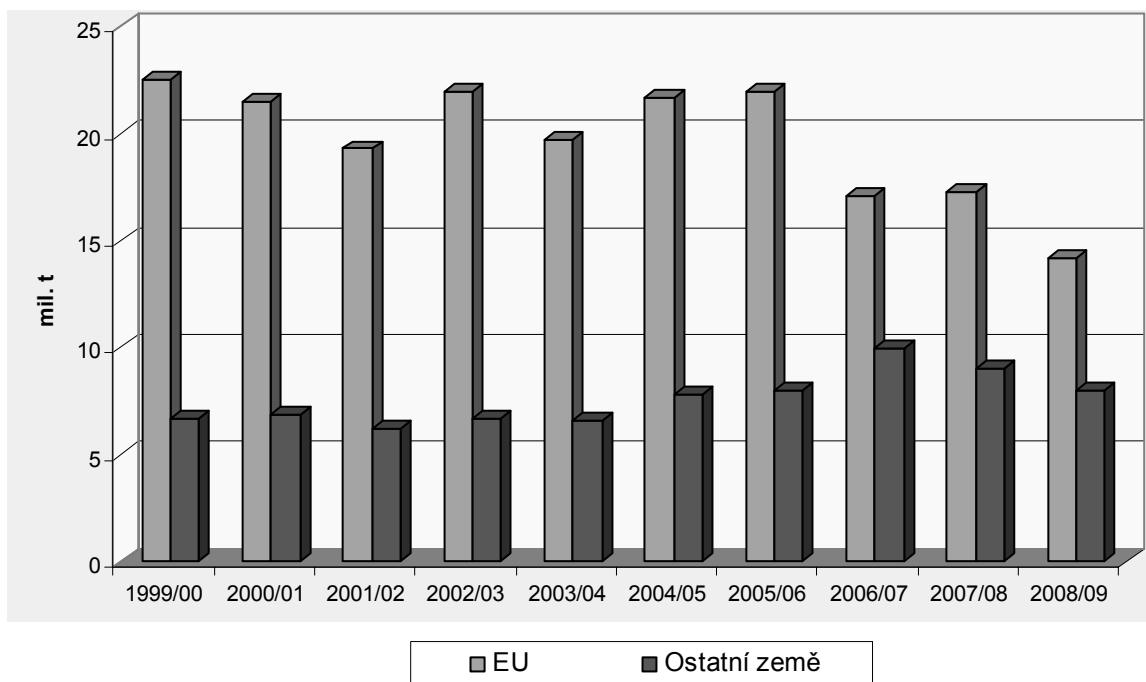
Vybrané země: Slovensko

Slovensko se stalo po vstupu do EU naším hlavním obchodním partnerem v zahraničním obchodu s cukrem. I když bylo dosaženo vysokého obchodního obrátu, tak saldo vzájemné obchodní bilance je oproti obchodu s některými zeměmi EU (především Německo a Rakousko) poměrně velmi nízké.

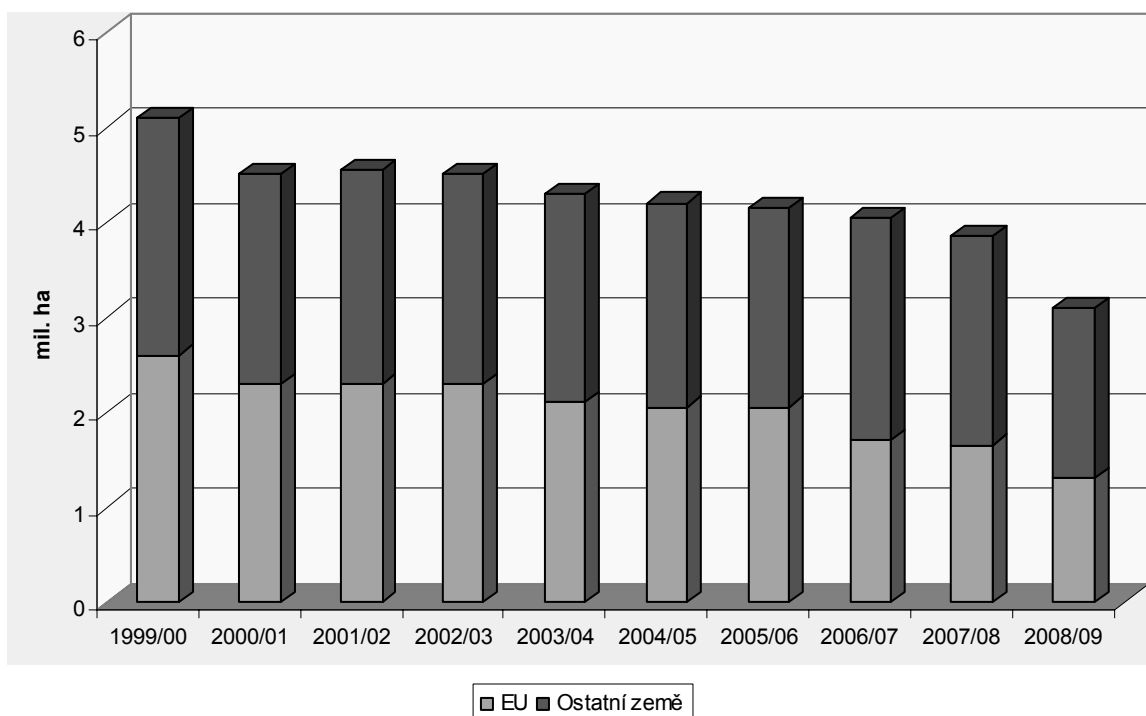
Slovensko po vstupu do EU poměrně významně navýšilo produkci cukru. Nicméně v roce 2007/2008 došlo k výraznému poklesu na celkovou úroveň 125 935 t v důsledku odchodu společnosti Eastern Sugar, a. s. (podobně jako v ČR). Produkce tak poklesla na minimum v průběhu posledního desetiletí. V této kampani byly v provozu již pouze 2 cukrovary v Trenčianské Teplé a Seredi. Tak jako ve většině

sousedních států, i na Slovensku současně se zavíráním cukrovarů dochází k výraznému zvyšování výrobních kapacit jednotlivých cukrovarů. Jmenovitý výkon cukrovarů se v průběhu desetiletí již zvýšil téměř dvojnásobně (z 2 786 t/d ř. na 4 500 t/d ř.). Oproti předchozím létům však poklesl výnos bílého cukru na 6,66 t/ha.

Evropa: Produkce cukrové řepy

Evropa: Plochy cukrové řepy

Základní ukazatele cukrovarnických kampaní na Slovensku

Roky	Výroba cukru	Zpracovaná řepa	Počet pěstitelů	Výměra	Výměra na pěstitele	Výnos bílého cukru	Výkon na 1 cukrovar
	t	t		ha	ha	t/ha	t/den
1998/99	148 571	1 376 037	719	35 123	48,85	4,22	2 786
1999/00	193 151	1 559 775	720	35 749	49,65	5,43	2 868
2000/01	128 790	992 278	620	30 535	49,25	4,21	3 120
2001/02	176 191	1 370 325	517	31 616	61,15	5,57	3 245
2002/03	183 692	1 428 667	470	30 497	64,89	6,07	3 089
2003/04	164 932	1 213 233	472	31 594	67,07	5,22	3 020
2004/05	233 004	1 596 100	412	34 215	83,00	6,81	3 220
2005/06	263 767	1 872 718	387	32 263	83,00	8,18	4 275
2006/07	205 407	1 402 881	355	27 492	77,44	7,47	4 900
2007/08	125 935	901 198	225	18 913	84,05	6,66	4 500

Pramen: SCS (Slovenský cukrovarnický spolok)

Produkce cukru a sklizňové plochy cukrové řepy v Evropě

Podle zpřesněného odhadu evropské produkce cukru ze září 2008 poklesne v roce 2008/09 v Evropě velmi významně produkce cukru, meziročně celkem o 3 991 tis. t. Produkce cukru by měla dosáhnout hodnoty **22 526 tis. t.** Oproti prvnímu odhadu, který byl stanoven ještě před ukončením setí řepy, je tento odhad nižší o 330 tis. t. I když se na výrazném meziročním snížení podílí jak země EU 27, tak i ostatní evropské země, je pokles produkce v zemích EU 27 podstatně větší (3 417 tis. t). Pokles produkce cukru v zemích EU 27 je provázán s restrukturalizací cukrovarnického průmyslu, v jehož důsledku byly sníženy kvóty cukru v EU o cca 5,1 mil. t. V relativním vyjádření se od doby rozšíření EU více snížila produkce cukru v NČS, než v zemích bývalé EU 15. Oproti roku 2005/2006 poklesla v NČS produkce cukru již téměř o polovinu. Ze zemí EU 27 již v rámci restrukturalizace zcela ukončily produkci cukru v Irsku, Portugalsku, Lotyšsku, Slovinsku a Bulharsku, tedy v zemích, které měly přidělenou malou cukerní kvótu. V roce 2009/10 by se měla dále snížit produkce cukru především ve Španělsku, které v tomto roce odevzdá další část kvóty cukru. Země EU 27 si sice stále zachovávají dominantní postavení v produkci cukru v rámci Evropy, nicméně rozdíly mezi EU a ostatními zeměmi Evropy se dále snižují. Z těchto zemí v Evropě především Rusko plánuje zvýšení produkce cukru v příštích letech.

Země EU mají podíl pouze 41,6 % na celkové evropské výměře cukrové řepy, tj. **1 403 tis. ha.** Ostatní země v Evropě pěstovaly cukrovou řepu v roce 2008/2009 na celkové ploše 1 973 tis. ha. I v těchto zemích (Ukrajina a Turecko) však došlo ke snížení výměry cukrové řepy v roce 2008/2009, i když v mnohem menším měřítku než v zemích EU. Přesto je v EU zásluhou mnohem vyšších výnosů cukrové řepy vyšší produkce cukru než v ostatních zemích. Výnos polarizačního cukru by mohl dosáhnout v roce 2008/09 v zemích EU 27 průměru **10,00 t/ha** a v ostatních zemích pouze **4,30 t/ha.** Produkční plocha se v zemích EU meziročně dále významně snížila o 248 tis. ha. Ve srovnání s rokem 2005/06 se již snížila produkční plocha cukrové řepy v zemích EU o 35,7 % a produkce cukru za stejné období o 36,4 %.

Produkce a výnos cukru ve vybraných zemích Evropy v letech 2005/06 až 2008/09

	Výroba (tis. t) ²				Výnos (t/ha) ³		Sklizňová plocha (tis. ha)			
	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	07/08	08/09	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09
HUBL	1 006	930	956	711	11,26	10,94	87	83	85	65
Dánsko	516	408	413	403	10,59	11,19	47	42	39	36
Finsko	195	141	110	88	4,78	6,29	31	24	23	14
Francie	4 500	3 814	3 972	3 365	12,65	12,24	343	300	328	275
Irsko	217	0	0	0	0	-	31	0	0	0
Itálie	1 961	714	729	500	8,47	6,76	253	92	86	74
Německo	4 627	3 606	4 318	3 410	11,70	10,49	428	353	376	325
Nizozemsko	1 093	957	963	842	11,93	12,03	92	83	82	70
Portugalsko	41	16	36	0	12,00	-	8	4	3	1
Rakousko	531	443	412	387	9,81	10,75	44	39	42	36
Řecko	337	184	85	110	6,07	7,86	42	29	14	14
Španělsko	1 177	1 122	783	587	13,05	11,74	102	104	60	50
Švédsko	441	341	385	315	9,39	9,00	48	44	41	35
Velká Británie	1 458	1 258	1 141	1 148	11,08	11,96	126	110	103	96
EU 15	18 102	13 934	14 303	11 867	11,37	10,88	1 595	1 307	1 282	1 091

Pramen: F.O.Licht r. 2008, č. 13 (první odhad).

¹ Rok 2008/09 – odhad. ² Výnos polarizačního cukru. ³ V hodnotě surového cukru. * Hospodářská unie Belgie – Lucembursko

Produkce a výnos cukru ve vybraných zemích Evropy v letech 2005/06 až 2008/09

	Výroba (tis. t)				Výnos (t/ha)		Sklizňová plocha (tis. ha)			
	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	07/08	08/09	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09
ČR	607	511	385	380	8,75	8,64	66	56	44	44
Slovensko	287	224	158	105	8,37	7,00	32	28	19	15
Maďarsko	534	379	248	65	6,53	4,33	58	46	36	15
Polsko	2 248	1 873	2 102	1 413	8,98	7,06	286	236	230	200
Litva	137	105	136	98	8,00	6,12	21	18	17	16
Lotyšsko	71	47	0	0	-	-	14	10	0	0
Slovinsko	65	65	0	0	-	-	5	7	0	0
Rumunsko	93*	129*	120	114	5,45	5,18	19	31*	22*	22
Bulharsko	5*	3*	7	0	7,00	-	-	1*	1*	0
NČS EU	4 047	3 336	3 156	2 175	8,42	6,97	586	433	369	312
EU 27	22 149	17 270	17 459	14 042	10,71	10,00	2 181	1 740	1 651	1 403
Podíl v % z Evropy celkem	72,3	63,5	65,8	62,3			52,2	42,7	43,8	41,6
Rusko	2 718	3 549	3 397	3 370	3,43	3,61	805	938	992	933
Ukrajina	2 054	2 837	2 022	1 793	3,47	3,73	623	788	584	480
Turecko	2 250	1 966	2 061	1 957	6,91	5,93	331	329	299	330
Třetí země¹	8 478	9 919	9 058	8 484	4,27	4,30	1 999	2 327	2 122	1 973
Evropa celkem	30 627	27 189	26 517	22 526	7,09	6,67	4 180	4 067	3 773	3 376

Pramen: F.O.Licht r. 2008, č. 27 (odhad ze září 2008)

¹ Třetí země v Evropě. ² NČS – 12 nových členských států EU.

*V součtu jsou i Bulharsko a Rumunsko ještě před vstupem do EU.

Evropa: Produkce HFCS* (v tis. t sušiny)

	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08
Maďarsko	130	135	136	147	133	138	187	192
Španělsko	81	79	82	86	83	83	116	110
Belgie	69	67	70	67	76	72	104	100
Bulharsko	30	45	52	88	100	100	58	78
Slovensko	43	52	55	39	43	43	57	59
Německo	34	33	35	35	35	35	43	49
V. Británie	26	25	27	26	29	29	37	38
Polsko	25	28	41	64	27	27	36	37
Itálie	20	19	20	19	20	20	29	28
Řecko	13	12	13	12	13	13	17	18
Finsko	11	11	12	12	11	12	16	17
Portugalsko	10	9	10	9	10	10	13	14
Rumunsko	10	10	10	10	10	10	9	14
Nizozemí	9	11	9	9	9	9	12	13
Francie	19	19	20	19	20	20	24	0
EU 27 celkem	531	555	590	642	619	620	759	767
EU/Evropa (%)	67	62	62	64	60	60	65	65
EU/svět (%)	4,5	4,7	5,1	5,5	5,2	5,0	6,1	6,2
SNS**	30	35	40	40	50	50	50	50
Srbsko	10	12	15	15	25	30	30	30
Turecko	220	300	300	300	330	330	330	330
Evropa celkem	791	902	945	997	1 024	1 030	1 169	1 177

Pramen: F.O. Licht č. 19. *

HFCS (High Fructose Corn Syrup) – sirupy s vysokým obsahem fruktózy (náhradní sladidlo).

** SNS – 12 států vzniklých po rozpadu SSSR.

Evropská produkce fruktózových sirupů (HFCS) dosáhla v roce 2007/08 celkového množství **1 177 t sušiny**. Toto množství představuje pouze 9,6 % ze světové produkce. Výroba této komodity je v rámci EU 27 tak jako u cukru regulována kvótami. V Evropě jsou země EU 27 s 65 % největším producentem této komodity. Mezi významnější výrobce v rámci EU patří Maďarsko, Španělsko, Belgie, Bulharsko a Slovensko. Některé země, např. i ČR tuto komoditu nevyrábí. Mimo EU 27 je významným producentem pouze Turecko. Pokud by tato země vstoupila do EU, získala by EU téměř monopolní postavení na evropském trhu.

Evropská unie

Od počátku roku 2007 přistoupily k EU Bulharsko a Rumunsko. Produkce cukru z těchto dvou nových členských zemí se v roce 2006/07 odhadovala na 130 tis. t, což ani zdaleka nepokrývá tuzemskou spotřebu cukru. Tuzemskou potřebu cukru zajišťují obě země převážně rafinací dovezeného surového třtinového cukru.

V důsledku přechodných opatření (nařízení EK č. 1832/2006) neplatila pro tyto země v roce 2006/07 ustanovení o minimální ceně cukrové řepy, mezioborových dohodách a přidělování kvót. Tato ustanovení včetně cukerních kvót byla stanovena až v roce 2007/2008.

Stanovení kvót cukru v EU

SOTC včetně stanovení kvót pro cukr, izoglukózu a inulínové sirupy se řídila nařízením Rady č. 1260/2001, jehož platnost skončila 30. června 2006. Rozdělení kvót cukru a izoglukózy v EU pro rok **2007/2008** bylo stanoveno v přílohách VI a VII nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 ze dne 22. října 2007. Kvóty byly stanoveny včetně doposud přidělených dodatečných kvót cukru. V roce 2007/08 byla již stanovena produkční kvóta cukru pro dva nové členské státy EU. Bulharsko obdrželo kvótu 4 752 t a Rumunsko kvótu 109 164 t.

EK stanovila i limity pro nákup tzv. **dodatečné kvóty cukru** od roku 2007/08 v celkovém množství **1 100 000 t cukru**, o kterou si mohly požádat cukrovarnické podniky v EU. Členským státům byly stanoveny příslušné limity dodatečných kvót (nebyly stanoveny pro všechny členské země), jako podíl z jejich národní kvóty. Procentické podíly nebyly stanoveny pro všechny země stejně. ČR byla stanovena maximální výše této kvóty na **20 070 t** (4,41 % z národní kvóty), kterou cukrovarnické podniky v ČR plně využily. Ty podniky, kterým byla schválena požadovaná kvóta, byly povinny zaplatit za přidělení kvóty prostřednictvím svých intervenčních agentur EK. Celková **kvóta pro cukr** (včetně kvót pro Bulharsko a Rumunsko) v EU pro rok **2007/2008** byla podle výše citovaného nařízení stanovena na **16 599 138,3 t** a **767 082,1 t** pro izoglukózu (v hodnotě bílého cukru). Podle přílohy VII byly ještě stanoveny **doplňkové kvóty na izoglukózu** v celkovém množství **103 tis. t**. V roce 2007/08 bylo z důvodu obnovení rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou nad rámec stanovených kvót v EU přechodně staženo z trhu celkem **2 011 729 t** cukru.

EU: Kvóty cukru po restrukturalizaci*

	Původní kvóta	Dodatečná kvóta	Odevzdání kvóty ²	Nová kvóta	Snížení ¹ kvóty
	t	t	t	t	%
Dánsko	420 746	31 7230	80 083	372 383	17,7
Německo	3 416 896	238 560	757 200	2 898 256	20,2
Řecko	317 502	0	158 800	158 702	50,0
Španělsko	996 961	0	366 375	498 458**	50,0
Francie kontinentální	3 288 746	351 695	683 655	2 956 786	18,7
„,-“ zámorská území	480 245	0	0	4870 245	0,0
Irsko	199 260	0	199 260	0	100,0
Itálie	1 557 443	0	1 049 064	508 378	67,4
Nizozemí	864 560	66 875	126 457	804 978	13,6
Rakousko	387 326	18 486	54 785	351 027	13,5
Portugalsko kontinentální	69 718	0	69 718	0	100,0
Azorské ostrovy	9 953	0	0	9 953	0,0
Finsko	146 087	0	65 088	80 999	44,5
Švédsko	368 262	17 722	92 798	293 186	24,0
HUBL	819 812	62 489	206 066	676 235	23,4
Velká Británie	1 138 627	82 847	165 000	1 056 474	13,5
Celkem EU 15	14 481 964	870 394	4 075 430	11 278 497	26,5
ČR	454 862	20 070	102 473	372 459	21,6
Lotyšsko	66 505	0	66 505	0	100,0
Litva	103 010	8 000	20 758	90 252	18,7
Maďarsko	401 864	5 000	301 264	99 654	75,5
Polsko	1 671 926	100 551	366 868	1 405 608	20,7
Slovinsko	52 973	0	52 973	0	100,0
Slovensko	207 432	8 605	103 717	116 698	45,9
Bulharsko	4 752	0	4 752	0	100,0
Rumunsko	109 164	0	4 475	104 688	4,1
EU 12 celkem	3 072 488	142 226	1 023 785	2 189 359	31,9
EU 27 celkem	17 554 452	1 012 620	5 099 215	13 467 856	27,46

Pramen: EK. * Stav k 25.4.2008. ²

Odevzdání kvóty podle nařízení Rady č. 320/2006.

¹ Snížení oproti původní a dodatečné kvótě. ** plánované snížení.

Největší pokles kvót cukru v EU připadal v průběhu restrukturalizace až na rok 2008/2009, kdy bylo odevzdáno EK celkem 3 260 195 t cukru. Z původní kvóty cukru EU v celkovém množství 17 554 452 t bylo doposud **odevzdáno** EK celkem **5 099 215 t** a naopak nakoupeno bylo **1 012 620 t** cukru. Celková kvóta cukru pro rok **2008/2009** v EU tak poklesla na hodnotu

13 467 856 t cukru, oproti původní kvótě to je snížení o 27,46 %. V poměrném vyjádření nejméně poklesly kvóty především u velkých producentů v rámci EU, tj. Německa, Francie a Velké Británie. V roce 2009/010 již odevzdá kvótu v EU pouze Španělsko, a to celkem 132 106 t kvóty. Podle přílohy v rámci nařízení Komise č. 510/2008 ze dne 6. června 2008 byly stanoveny i kvóty izoglukózy pro rok 2008/09 v celkovém množství **819 524,6 t**. Největší kvóta v EU byla stanovena pro Maďarsko (220 565,8 t). Pro inulínové sirupy nebyla pro rok 2008/09 stanovena žádná kvóta.

EU: Přehled o odevzdání kvót cukru, izoglukózy a inulínu v letech 2006/07 až 2009/010

	Odevzdaná kvóta		
	2006/07 až 2007/08	2008/09 až 2009/010	Celkem
Cukr	1 824 999	3 405 333	5 230 332
Izoglukóza	32 664	¹ 60 568	¹ 413 9498
Inulín	320 717		
Celkem (hodnota cukru)	2 178 380	3 465 901	5 644 281

Pramen: EK.

¹ Izoglukóza + inulínový sirup.

Dopady Cukerní reformy na cukrovarnictví a řepářství v EU

Cílem Cukerní reformy bylo zvýšení konkurenceschopnosti, minimalizování cen a snížení produkce cukru hlavně na úkor méně konkurenceschopných pěstitelů a cukrovarů a většího zpřístupnění evropského trhu rozvojovým zemím.

Reforma cukerního sektoru v EU byla stanovena na období od 1. 7. 2006 do 30. 9. 2015. Nejvýznamnější součástí této reformy je „Dočasný režim restrukturalizace cukrovarnického průmyslu“, který byl vyhlášen na období od 1. 7. 2006 do 30. 6. 2010 a jeho hlavním cílem bylo snížit cukerní kvótu EU o 6 mil. t cukru při současném využití finančních náhrad pro pěstitele i cukrovary. Tento cíl reformy byl již téměř splněn.

Restrukturalizace cukrovarnického průmyslu v EU (stav k 31. 3. 2008)

	Měrná jednotka	
Cukerní kvóta EU 25 v roce 2005/2006	mil. t	17,554
Nakoupená dodatečná kvóta v EU	mil. t	1,012
Kvóta EU celkem	mil. t	18,566
Kvóta odevzdaná do restrukturalizačního fondu EU		
- v 1. kole (2006/07 – 2007/08)	mil. t	2,178
- v 2. kole (2007/08 – 2008/09)	mil. t	3,335
- v roce 2006/10 (předběžně)	mil. t	0,132
Odevzdaná kvóta celkem	mil. t	5,645
Zbývá krátit (do požadovaných 6 mil. t)	mil. t	0,355
Konečná kvóta EU v roce 2010 (odhad)	mil. t	12,566

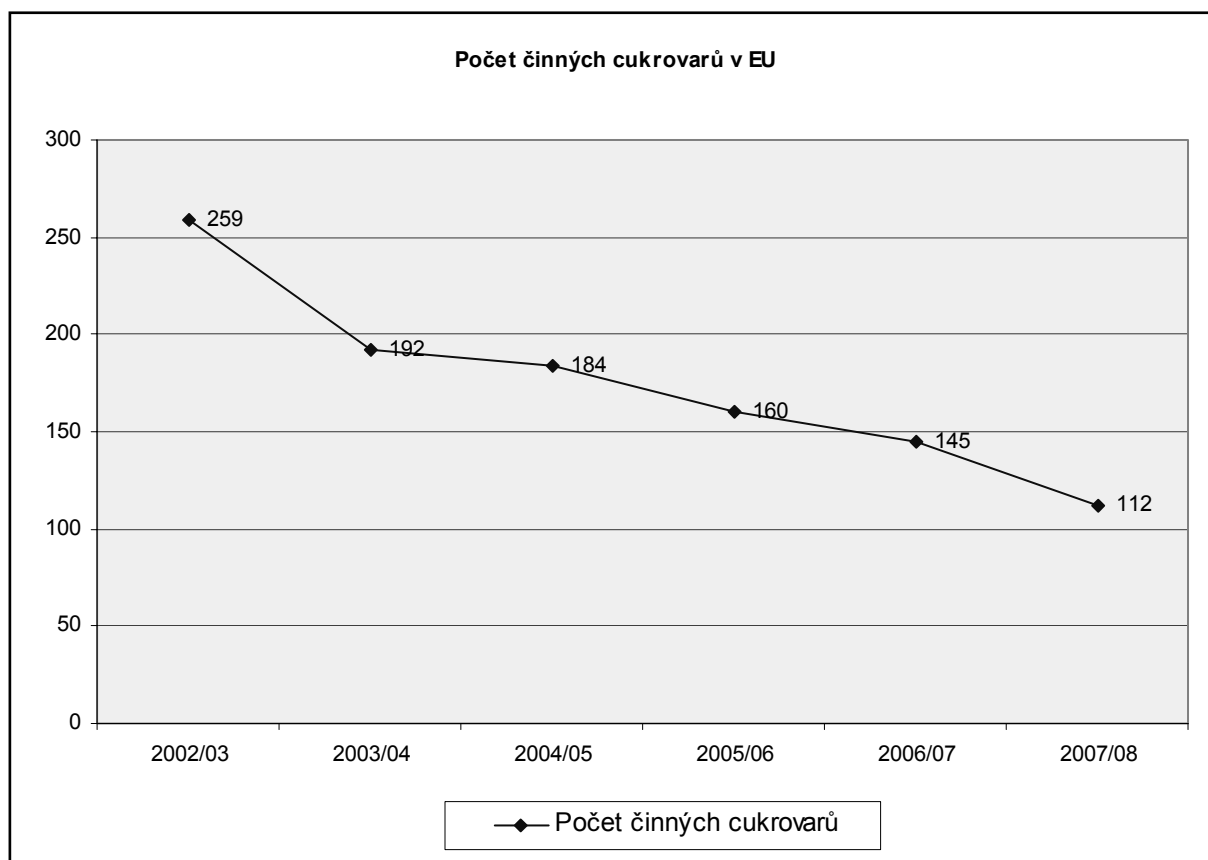
Pramen: SPC ČR

V průměru EU činí odevzdaná kvóta cukru celkem 27,36 % z původní výše kvóty (v ČR bylo odevzdáno celkem 21,6 % z původní kvóty). Ve 14 členských státech EU včetně ČR již tuzemská produkce cukru nepokrývá ani domácí spotřebu. Ke snížení produkce cukru došlo ve všech členských státech, včetně států s vysokou rentabilitou pěstování cukrové řepy. V důsledku celkového poklesu výroby cukru v EU se však u některých států výrazně zvýšil relativní podíl na evropské produkci cukru. Zatímco před reformou byl u pěti největších producentů cukru v EU podíl 61,9 % (Francie, Německo, Polsko, Nizozemí a V. Británie) na celkové produkci cukru v EU, tak po reformě vzrostl tento podíl již na 71 %.

V původním návrhu bylo počítáno s postupným uzavřením asi 50 cukrovarů v průběhu reformy. Ve skutečnosti bylo již v tomto období uzavřeno více než 70 cukrovarů a další uzavírání bude zřejmě následovat. Od roku 2002/03 bylo již uzavřeno dokonce 147 cukrovarů, tedy více než polovina výchozího stavu.

Cukerní reforma se také odrazila pochopitelně ve výrazném snížení produkčních ploch cukrové řepy. Od roku 2000 do roku 2007 se v EU snížily plochy z 2,35 mil. ha na 1,64 mil. ha. Úbytek ploch činí celkem cca 30 %. Produkční plochy se snížily ve všech členských státech, nicméně nejméně byly sníženy v těch zemích, kde byl zaveden ve větším rozsahu program výroby kvasného lihu z cukrové řepy (Německo a Francie). Plochy cukrové řepy v EU by se měly již v příštích letech stabilizovat.

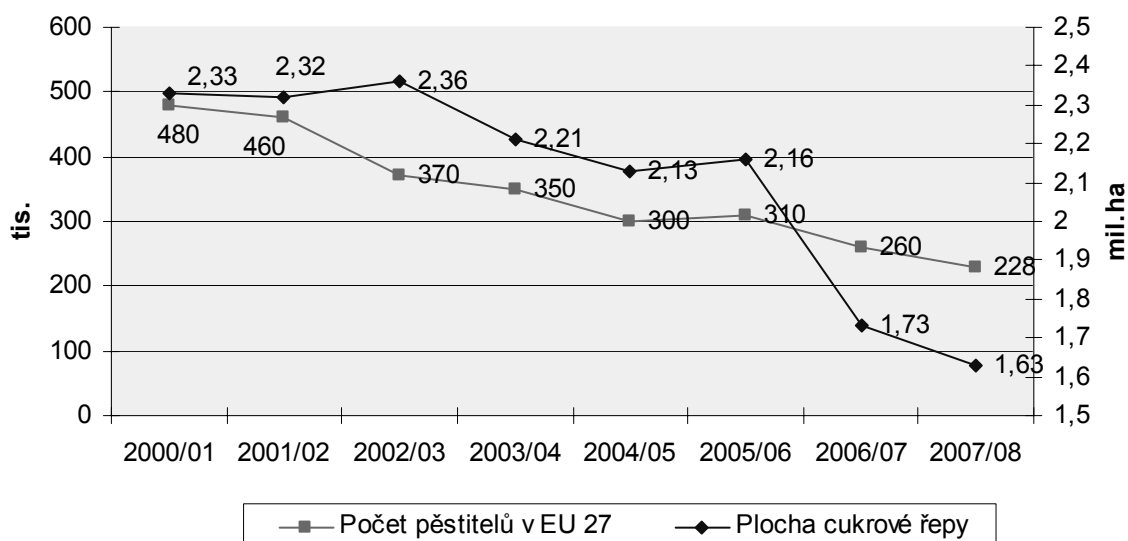
Poslední významnou oblastí, které se dotkla cukerní reforma, je počet pěstitelů cukrové řepy. Výrazný úbytek počtu pěstitelů nastal však již v období před reformou, ta již tento trend pouze prohloubila. Od roku 2000/01 do roku 2007/08 poklesl počet pěstitelů v EU ze 480 tisíc na 228 tisíc, tedy více než o polovinu. Nejvíce byly úbytkem pěstitelů postiženy ty země, které ukončily nebo výrazně omezily pěstování řepy (Irsko, Portugalsko, Itálie, Španělsko atd.) V ČR nebyl pokles tak výrazný (z 1 000 pěstitelů v roce 2000 na 750 v současnosti).

Z tohoto přehledu je patrné, že v některých oblastech byly důsledky reformy větší, než se původně předpokládalo (například snížení počtu cukrovarů). Dalším negativním jevem je nedostatek melasy na trhu EU. Dopady cukerní reformy by se daly shrnout do těchto základních bodů:

- uzavření 73 cukrovarů a zachování konkurenceschopných podniků,
- úbytek 46 000 pěstitelů a většinou méně produktivních pěstitelských rajónů,
- zvýšení tlaku na cukrovary a pěstitele ke zvýšení konkurenceschopnosti,
- nedostatek melasy pro potřeby lihovarů,
- pokles minimální ceny řepy až o 40 % (26,29 EUR/t v roce 2009),
- pokles referenční ceny cukru o 36 % (404 EUR/t),
- částečné vyrovnání poklesu minimální ceny řepy tzv. oddělenou platbou,
- zachování systému kvót a dodávkových práv, ale snížení kvót o 30 %,
- rozšíření výroby kvasného lihu a cukru pro nepotravinářské účely,
- posílení globalizace – 85 % cukerní kvóty vlastní pouze deset společností.

Počet pěstitelů a plochy řepy v EU 27

EU 27: Dopady reformy na pěstování cukrové řepy v EU

	Jednotka	Před reformou	Stav v r. 2008/09	Stav po reformě
Intervenční cena cukru	EUR/t	631,9		
Referenční cena cukru	EUR/t		541,5	404,4
Minimální cena řepy	EUR/t	47,67	27,83	26,29
Výroba cukru	mil. t	19 - 20	13,33	12 - 13
Dovoz	mil. t	2		4
Vývoz	mil. t	5 - 6		maximálně 1,37*
Odevzdaná kvóta cukru	mil. t		5,2	5,644
Odevzdaná čistá kvóta**	mil. t			4,2
Země, pěstující řepu		23		18
Počet cukrovarů		194	114	

Pramen: SPC ČR.

*WTO limit max. 1,37 mil. t včetně cukru ve výrobcích, ** Čistá kvóta (po odečtení nakoupených dodatečných kvót).

Vývoj cen cukru na světových trzích

Termínované ceny **bílého cukru** na burze v Londýně pro květnový termín dodání se v průběhu ledna až března pohybovaly mezi **330,0 USD/t** až **387,2 USD/t**, po přepočtu aktuálního kurzu mezi 5 915 Kč/t až 6 473 Kč/t. Pro termín dodání v srpnu 2008 se ceny ve stejném období pohybovaly na londýnské burze mezi 332,0 USD/t až 395,5 USD/t, tedy pouze mírné zvýšení oproti květnovému termínu.

Průměrné měsíční ceny **surového cukru** ve světě zaznamenaly podle údajů ISA v roce 2008 významný meziroční nárůst. Do září 2008 byl za období 9 měsíců průměr 13,08 USD/lb. To představuje meziroční nárůst o 3,06 USD/lb oproti průměru za stejné období loňského roku. Nejvyšších cen bylo dosaženo v období od července do září a maxima 14,61 USD/lb v srpnu tohoto roku. Průměrné ceny v roce 2008 sice nedosáhly takových hodnot jako v roce 2006, nicméně představují druhý nejvyšší průměr za období posledních 8 let.

Cukr bílý, průměrné měsíční ceny v USD/t (London Nr 5). Dodací podmínka FOB (vybraný evrop. přístav)

Rok/m	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Prům.
1996	382,71	394,64	399,90	397,20	392,12	396,81	374,48	370,49	346,99	327,82	310,72	307,55	366,79
1997	305,75	308,17	309,67	312,78	322,09	329,12	332,31	345,29	319,82	299,48	304,41	300,67	315,80
1998	298,01	281,85	269,52	256,30	264,53	260,08	256,90	256,10	221,52	220,52	237,55	241,86	255,39
1999	242,29	231,54	217,13	193,89	201,23	218,85	208,86	199,25	182,55	173,08	170,38	167,80	200,57
2000	169,68	169,06	172,58	190,68	200,39	234,44	250,85	270,86	258,88	259,35	243,04	241,40	221,77
2001	248,41	234,79	226,28	233,38	258,47	279,51	277,25	266,35	235,06	224,59	248,97	254,18	248,94
2003	234,93	244,32	231,42	223,60	219,17	202,77	217,03	214,98	197,41	184,95	191,43	203,00	213,75
2004	201,85	210,27	233,54	246,80	236,76	236,50	260,47	260,52	233,71	247,03	248,43	247,15	238,59
2005	256,42	266,64	265,23	259,18	258,94	278,60	324,32	326,47	323,43	311,84	288,26	330,0	290,78
Kč/t ¹	5 924	6 138	5 990	6 036	6 165	6 878	8 124	7 859	7 729	7 707	7 155	8 065	6 963
2006	377,80	440,51	450,92	471,18	481,07	461,46	²						447,16
Kč/t	8 966	10 482	10 747	10 955	10 649	10 355							10 359

Pramen: F.O.Licht, č. 20.

¹Přepočet nevyjadřuje skutečnou cenu, za kterou se obchoduje ²Ceny bílého cukru od července 2006 nejsou k dispozici.

Cukr surový, průměrné měsíční ceny v USc/lb (ISA).

Rok/m	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Prům.
2001	10,32	9,87	9,27	8,69	9,56	9,04	8,79	8,11	7,64	6,79	7,69	7,83	8,64
2002	7,78	6,52	6,70	6,89	6,08	5,75	6,39	6,29	6,96	7,51	7,83	7,95	6,89
2003	8,19	9,01	8,23	7,75	7,17	6,42	6,86	6,86	5,98	5,96	6,08	6,28	7,07
2004	5,81	5,84	6,46	6,56	6,33	6,90	7,93	7,60	7,26	8,47	8,15	8,13	7,12
2005	8,70	9,12	8,91	8,59	8,60	9,05	9,64	9,93	10,31	11,12	11,38	13,34	9,89
2006	15,75	17,95	17,16	17,61	16,90	15,40	16,03	13,60	12,12	11,60	11,76	11,57	14,79
2007	10,99	10,58	10,46	9,75	9,41	9,29	10,13	9,85	9,74	10,00	10,10	10,66	10,08
2008	11,94	13,49	13,20	12,56	12,09	12,12	14,20	14,61	13,53				13,08

Pramen: F.O.Licht č. 30, r. 2008.

1 libra (lb) = 0,453 kg. USc = americký cent.

PĚSTOVÁNÍ ŘEPY A CUKROVARNICKÁ KAMPAŇ V ROCE 2008/2009
Pěstování cukrové řepy v ČR v roce 2008

V roce 2008 bylo prodáno v ČR celkem 59 830 VJ osiva cukrové řepy 27 odrůd na produkci kvátového cukru, kvasného surového lihu a průmyslového cukru. Převážná část osiva byla ošetřena přípravkem Gaucho (53 272 VJ). Zbytek osiva byl mořen carbofuranem, nebo přípravky Force Magma či Cruiser. Ve srovnání s rokem 2007 bylo prodáno v roce 2008 o 6 130 VJ osiva cukrové řepy méně.

Výkonnost jednotlivých odrůd je sledována ve Společném zkoušení registrovaných odrůd, které je společnou akcí Svazu pěstitelů cukrové řepy, firem dodávajících osivo a cukrovarů. V testovacích pokusech je sledována u jednotlivých odrůd produkce bulev i rafinády, schopnost intenzivního vývoje v počátku vegetace, počet vyběhlic a plevelných řep a tolerance odrůd vůči chorobám a škůdcům. Výsledky pokusů jsou uvedeny každoročně v „Seznamu doporučených odrůd“ a umožňují tedy pěstiteli lepší orientaci při nákupu osiva nejvhodnějších odrůd.

Cukrová řepa se začala sít kolem 25. března, do 10. dubna byla oseta přibližně polovina ploch. V druhé polovině dubna zpomalily výsev časté srážky, které ovšem příznivě ovlivnily vzházivost řepy. Vyšší

srážky byly zaznamenány ve stanicích Doksany (68 mm) a Praha Ruzyně (56 mm). Vzcházivost byla velmi dobrá. V rajonu společnosti Cukrovary a lihovary TTD, a. s. byl počet jedinců odhadován na 85 000 až 100 000. V třetí dekádě května probíhala ochrana proti plevelům.

Jednou z nejvýznamnějších chorob cukrové řepy je rizománie. Výskyt viru BNYVV (původce rizománie) byl u nás poprvé prokázán v roce 1995. V roce 2001 již byla rizománie prokázána na 133 lokalitách, především v okresech Přerov, Kroměříž a Prostějov. V roce 2002 byl virus žluté nekrotické žilkovitosti (BNYVV) vyřazen ze seznamu karanténních organizmů, takže již není monitorován prostřednictvím SRS a proto není znám současný stav šíření této choroby. První osivo tolerantní k rizománii bylo prodáváno v roce 2000 (2,2 % z prodaných odrůd). Od tohoto roku každým rokem stoupá % prodaného osiva ošetřených odrůd. V roce 2008 už bylo téměř veškeré prodané osivo ošetřeno proti této chorobě, 97,6 %.

Koncepce výroby biopaliv v ČR

ČR se zavázala ve střednědobém a dlouhodobém výhledu vyrábět směsi biopaliv a motorových paliv. Evropská legislativa předepisuje povinnost přidávat do motorových paliv 5,75 % biopaliv v roce 2010 a od roku 2020 již 10 %. Pro splnění těchto cílů byly navrženy tři etapy. Od 1. září 2007 bylo navrženo přimíchávání 5 % MEŘO, eventuálně biolihi od 1.1.2008. V druhé etapě, pravděpodobně od roku 2009 by měly být zavedeny vysokoprocenní směsi biopaliv s motorovými palivy a samotná čistá biopaliva. Třetí etapa představuje komerční zavedení biopaliv 2. generace po roce 2013 (paliva vyráběná z odpadní biomasy).

V současnosti je v ČR povinnost přimíchávání lihu do motorových paliv dána zákonem o ochraně ovzduší. U benzínu se jedná o přídavek 2 % lihu od roku 2008 (v roce 2009 se bude přimíchávat 3,5 %) a u motorové nafty je povinnost přidávat 2 % bioložky od 1. září 2007 a od roku 2009 pak 4,5 %.

S cílem alespoň částečně zachovat pěstitelské plochy cukrové řepy a částečně využít již vybudované zpracovatelské kapacity po současném krácení kvót, je nezbytná, byť minimální podpora pro nepotravinářské využití cukrové řepy. Podle nařízení ES č. 1782/2003 – čl. 88 může pěstitel v EU získat podporu pro pěstování energetických plodin na orné půdě (tzv. uhlíkový kredit) ve výši maximálně 45 EUR/ha. Tato dotace byla však v roce 2007 zkrácena na 31,65 EUR/ha, protože bylo do programu přihlášeno o 1 mil. ha více než bylo původně stanoveno (celkem cca 3 mil. ha). Podpora pro uhlíkový kredit končí rokem 2009. V roce 2008 bylo do programu OZE v ČR zařazeno celkem 56 758,75 ha, což představuje cca 1,33 % z celkové výměry zemědělské půdy. Nedílnou součástí programu OZE bylo i pěstování řepy (celkem 7 706,48 ha).

Pro zajištění realizace víceletého programu, týkajícího se podpory biopaliv v ČR (podle směrnice 2003/96/ES) je třeba stanovit určitou formu úlevy na spotřební dani, která musí být notifikována EK. Tento návrh je projednáván ve vládě ČR v rámci novely zákona o spotřebních daních. Hlavní body návrhu se týkají osvobození od daně na používaná čistá biopaliva, snížení daně na směsi B 30 (nafta s obsahem 30 % biosložky) a vrátky daně na lihobenzinové směsi (E 85 a E 95).

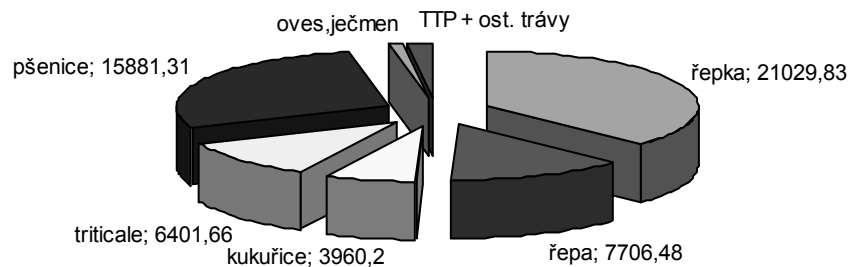
Vývoj sklizňových ploch a produkce cukrové řepy³

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008*
Sklizňová plocha v tis. ha	57,9	60,3	78,9	76,9	74,0	69,0	63,2	55,8 ¹	44,1	42,4
Meziroční index	0,73	1,04	1,26	0,99	0,96	0,93	0,92	0,88	0,81	0,96
Sklizňová plocha pro ostatní využití v ha⁴								3 646	9 889	7 800
Sklizňová plocha celkem²								59,5	54,0	50,2
Produkce v tis. t	2 725	2 890	3 900	4 030	3 401	3 488	3 431	2 993	2 415	2 306
Meziroční index	0,69	1,06	1,35	1,03	0,85	1,03	0,98	0,87	0,81	0,95
Výnos v t/ha	46,94	47,44	49,80	50,50	45,96	50,57	54,31	53,64	54,71	54,40
Meziroční index	1,05	1,01	1,05	1,01	0,91	1,10	1,07	0,99	1,02	0,99

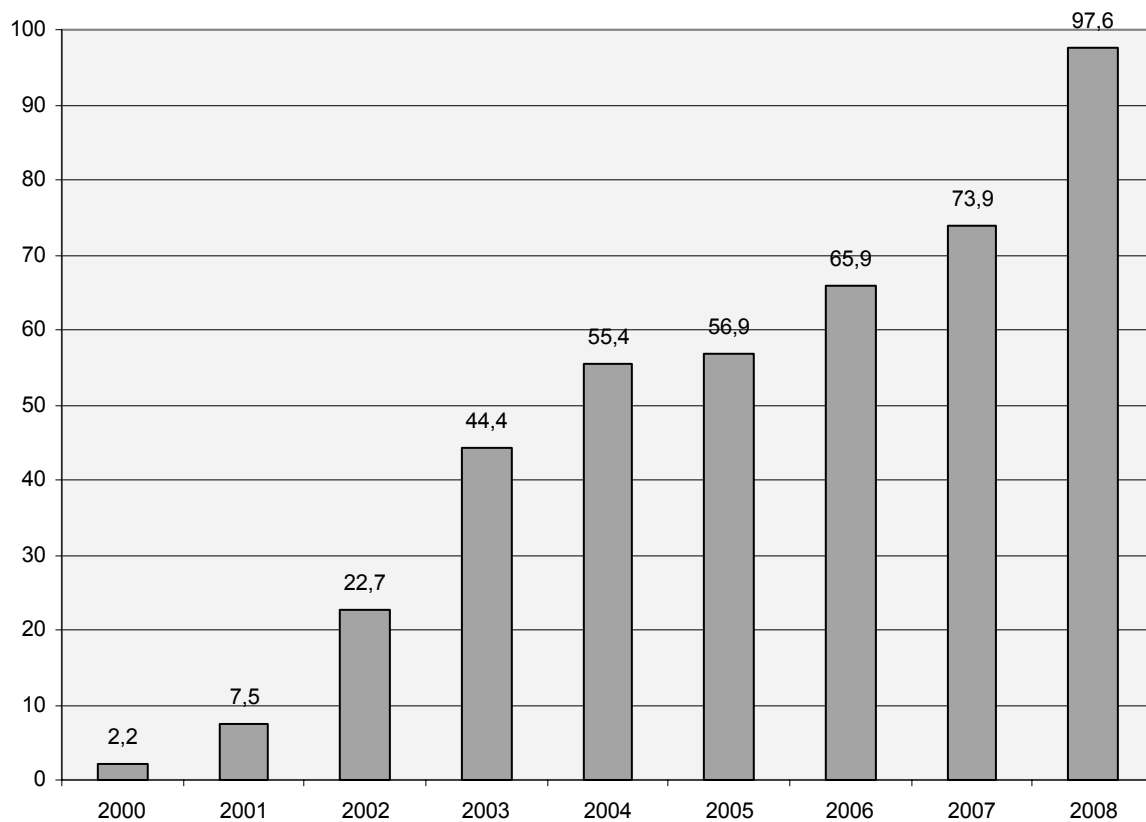
Pramen: MZe, ČMCS, ¹ Sklizňové plochy od roku 2006 pouze pro výrobu cukru. ² Celková plocha včetně ostatního využití. ³ Sklizňové plochy ČSÚ monitoruje podle jiné metodiky než MZe, a proto jsou rozdílné hodnoty produkce i výnosů. Produkce je uváděna pouze pro výrobu cukru. ⁴ Kromě kvasného lihu se vyrábí i tzv. průmyslový cukr. * Odhad k 18. 11. 2008.

Obnovitelné zdroje energie (uhlíkový kredit)

Zemědělská půda celkem: 4 264 000 ha
z toho OZE: 56 758,76 ha

Podíl rizotolerantních odrůd v %

Vývoj cen u zemědělských výrobců cukrové řepy

Podle nařízení Rady č. 318/2006 se v roce 2006/07 snížila minimální cena cukrové řepy v EU na 32,9 EUR/t (snížení o 29,6 %). Pěstitelé cukrové řepy v EU jsou od roku 2006/07 finančně kompenzováni v rámci tzv. oddělené platby za cukr, přičemž pěstitelům řepy v ČR byla pro rok 2006 přiznána platba v celkové výši **19,13 mil. EUR** a pro rok 2007 celkem **24,49 mil. EUR**. Pro rok **2007/2008** poklesla stanovená minimální cena cukrové řepy v EU na **29,8 EUR/t**. V roce **2008/09** se snížila minimální cena cukrové řepy na **27,8 EUR/t**. Minimální cena řepy se v EU po vstupu NČS snižuje každým rokem. Po vstupu ČR do EU se snížila minimální cena cukrové řepy již o 26,2 %. Roční průměr CZV od počátku vstupu do EU poklesl ještě více a to o cca 43,4 %. Za stejné období poklesla referenční cena cukru o 22,2 %.

Ceny u zemědělských výrobců přibližně kopírují snižování minimálních cen v EU. Proto bylo nejvyššího průměru za kampaň **1 521 Kč/t** dosaženo v roce přijetí ČR do EU. Na snižování CZV se velmi významně podílí i stále se zpevňující kurz Kč/EUR. Vzhledem k tomu, že kampaň 2008/09 byla ve většině cukrovarů zahájena až ve třetí dekádě září, jsou první údaje o průměrných cenách k dispozici až v říjnu. V tomto měsíci bylo dosaženo průměru **803 Kč/t**, což představuje nejnižší průměr tohoto měsíce v posledním desetiletí.

Ceny u zemědělských výrobců cukrové řepy (Kč/t)*

Rok	Leden	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Průměr	Minim. cena EUR/t**
1999		892	806	751	756	763	
2000		1 000	959	961	979	969	
2001	1 006	963	961	964	969	963	
2002	956	997	987	977	932	969	
2003	911	958	964	947	934	949	
2004	960	1 440	1 588	1 555	1 429	1 521	
2005	1 073	-	1 400	1 428	1 152	1 347	43,6
2006	764	-	1 005	1 044	1 081	1 060	32,9
2007	-	-	868	852	819	860	29,8
2008	-	-	803				27,8
2009							26,3
2010							26,3

Pramen: ČSÚ

Do roku 2005 jsou počítány roční vážené průměry. ** Přepočteno na 16% cukernatost.

Cenová kalkulace kvótované cukrové řepy v ČR

	Jednotka	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10
Minimální cena za řepu	EUR/t	43,63	32,86	29,78	27,83	26,29
Minimální cena za řepu	Kč/t	1 265	924,05	821,12	681,75	637
Oddělená platba za cukr	Kč/t	-	170,61	211,92	271,41	297
Základní cena řepy	Kč/t	1 265	1 094,66	1 033,04	953,16	934
Podíl pěstitele na dopravě (1/2) na produkční dávce	Kč/t	- 55	- 55	-55	-55	0
	Kč/t	-	-	- 20,0	- 20,0	
Výsledná cena řepy	Kč/t	1 210,0	1 039,66	958,04	878,16	934,00
Platba SAPS	Kč/ha z.p.	2 110,0	2 517,0	2 791,0	3 072,0	
Platba TOP – UP	Kč/ha z.p.	-	-	-	1 341,0	
	Kč/ha o.p.	-	-	1 755,0	-	
SAPS + TOP – UP celkem	Kč/ha	2 110,0	2 517,0	4 546,0	4 413,0	
	Kč/t*	35,0	42,0	76,0	74,0	

Pramen: VUC Praha, a. s.

Pozn: SAPS – sazba jednotné platby na plochu. TOP – UP – národní doplňkové platby. * Při výnosu 60,0 t/ha

Cenová kalkulace řepy k výrobě kvasného lihu v roce 2008/2009 v ČR

Prodejní cena lihu	Kč/hl	1 500	1 600	1 700	1 800	1 900	2 000
Cena řepy na výrobu lihu	Kč/t	660	704	748	792	836	880
Dotace na energet. plodiny	Kč/t	+ 14	+ 14	+ 14	+ 14	+ 14	+ 14
Cena řepy celkem	Kč/t	674	718	762	806	850	894
Oddělená platba*	Kč/t	267	267	267	267	275	
Cena řepy s oddělenou platbou	Kč/t	941	985	1 029	1 073	1 125	
SAPS + TOP – UP (5000 Kč/ha)	Kč/t	83	83	83	83	83	83

Pramen: SPC ČR.

Platí pouze pro bývalé pěstitele Eastern Sugar ČR pěstující řepu na výrobu lihu.

Dosavadní průběh cukrovarnické kampaně v ČR v roce 2008/2009

Cukrovarnická kampaň **2008/2009** byla v ČR zahájena jako první 20. září v cukrovaru Opava, o den později začala kampaň v cukrovaru Hrušovany. Jako poslední v ČR vstoupil do kampaně 7. října cukrovar Prosenice. V největším tuzemském cukrovaru v Dobrovici byla kampaň zahájena 24. září. Je předpoklad, že společnost Cukrovary a lihovary TTD, a. s. vyrobí množství cukru v plném rozsahu kvóty, tedy 209 tis. t. a rovněž základní surovinu pro výrobu kvasného lihu – surovou šťávu a cukerný sirob. Celkově dodává této společnosti cukrovou řepu 420 pěstitelů z plochy více než 30 tis. ha. Pro nadcházející lihovarnickou kampaň se očekává výroba 70 tisíc m³ kvasného lihu, jako výchozí suroviny pro palivový i potravinářský líc.

Dosavadní vývoj počasí s minimálními srážkami byl pro sklizeň cukrové řepy velmi příznivý. Počátkem listopadu bylo v Čechách vyoráno již 75 % z celkové plochy řepy, na Moravě jsou to asi dvě třetiny. V tomto roce je možno sledovat poměrně významné rozdíly v cukernatosti řepy. Zatímco v Čechách se pohybuje cukernatost mezi 18 – 20 %, tak na Moravě je to pouze 16,5 – 18 %. Z hlediska technologické kvality cukrové řepy patří letošní ročník k nadprůměrným. Řepa je čistá, zbavená organických příměsí a suchá. Zvyšuje se rovněž kvalita finálního výrobku, barvy bílého cukru dosahují hodnot okolo 20 IU a méně, podobně i CNL (celkové nerozpuštěné látky) vykazují velmi nízké hodnoty okolo 3 – 5 mg.

Zajímavostí této kampaně je, že v Moravskoslezských cukrovaroch se zpracovává tzv. biořepa. Její zcela certifikovaný proces vyžaduje vysoké nároky na kontrolu provozu a striktní oddělení od běžné cukrové řepy. Výslednými produkty výroby budou biocukr, biokrmivo a biomelasa.

Převážná část cukrovarů ukončí kampaň zřejmě ještě v tomto roce, ale úplné ukončení kampaně se předpokládá až v lednu příštího roku. Celkové množství zpracované cukrové řepy na výrobu cukru

z plochy **42 413 ha** se odhaduje na **2 306 200 t** (o 4,5 % méně než v předchozí kampani) a **490 000 t** na jiné zpracování (převážně kvasný líh). Výnos kořene řepy se odhaduje na 54,40 t/ha a průměrná cukernatost **17,75 %**. Výnos polarizačního cukru bude zřejmě vyšší než vloni, v průměru 9,65 t/ha. Tento ukazatel se již velmi přibližuje průměru EU. V roce 2008/2009 by mělo být **vyrobeno** asi **356 000 t cukru**, tedy o 2 100 t více než v předchozím roce. Výtěžek bílého cukru z řepy se očekává na úrovni 15,46 %. I v tomto roce se zřejmě sníží **výroba melasy**, meziročně o 7 680 t a mohla by dosáhnout pouhých **90 100 t**.

Statistika komodity cukrová řepa – cukr v ČR

	Parametr	Jedn.	2005/06	2006/07	2007/08 ¹	2008/09 ¹
1	Počet pěstitelů		901	837	749	
2	Průměrná plocha na 1 pěstitele (pouze pro výrobu cukru)	ha	73	67	59	
3	Osevní plocha pro výrobu cukru	ha	65 569	55 801	44 137	42 413
4	Počet prodaných výsevních jednotek	ks	86 174	72 570	53 700	59 830
5	Začátek cukrovarnické kampaně		12.9.2005	23.9.2006	17.9.2007	20.9.2008
6	Konec cukrovarnické kampaně		29.1.2006	20.12.2006	27.12.2007	Leden 09
7	Počet činných cukrovarů		11	10	7	7
8	Průměrná délka kampaně	dny	86,8	72,3	83,4	
9	Sklizňová plocha pro výrobu cukru	ha	63 170	55 801	44 137	42 413
10	Celkové množství zpracované řepy pro výrobu cukru	t	3 430 635	2 993 344	2 414 713	2 306 200
11	Výnos bulev pro výrobu cukru	t/ha	54,31	53,64	54,71	54,4
12	Cukernatost	%	18,70	18,41	16,47	17,76
13	Výnos polarizačního cukru	t/ha	10,16	9,87	9,01	9,65
14	Celková výroba bílého cukru z řepy	t	558 879	470 488	353 901	356 000
15	Výnos bílého cukru	t/ha	8,84	8,43	8,02	
16	Výtěžek bílého cukru z řepy	%	16,29	15,72	14,66	15,46
17	Výroba melasy 50 P	t	130 986	110 000	97 780	90 100
18	Zásoba cukru v cukrovarech k 31. 1.	tis. t	232,2	268,4	316,8	
19	Sklizňová plocha pro jiné využití	ha	0	3 646	9 889 ²	7 800
20	Množství zprac. řepy pro jiné využití	t		206 457	556 166 ²	490 000
21	Výnos bulev pro výrobu kvas. líhu aj.	t/ha		56,63	56,24 ²	62,82
22	Sklizňová plocha celkem (cukr a ostatní)	ha		59 477	54 026	50 213*

Pramen: MZe, SZIF, ČMCS, ČSÚ.¹

III. odhad k 18. 11. 2008. Pozn: Statistika komodity cukrová řepa – cukr vychází z předpisů ES k regulaci trhu a proto je metodicky odlišná od statistiky ČSÚ.

² Přepočteno na 16 % cukernatost. Z toho bylo 166 ha využito pro produkci průmyslového cukru.

Hospodářský rok 2006/2007 trval od 1. 7. 2006 do 30. 9. 2007.

Přehled cukrovarů v kampani 2008/2009

Do cukrovarnické kampaně v roce **2008/2009** v ČR vstoupilo stejně jako v předchozím roce pouze sedm cukrovarů. Z toho se nacházejí 2 cukrovary v Čechách a 5 cukrovarů na Moravě. Po provedené restrukturalizaci cukrovarnického průmyslu v EU, by se měla již nyní situace v cukrovarnictví i v ČR stabilizovat a vyrábět cukr přibližně na současné úrovni. Celkový jmenovitý výkon cukrovarů za 1 den by měl dosáhnout v této kampani **35 800 t**, což představuje průměr **5 114 t** na jeden závod. Ve srovnání s rokem 2005/06 se celkové denní zpracování řepy v ČR v důsledku uzavření 4 cukrovarů snížilo ze 42 550 t/d ř. na odhad 35 800 t, ale denní teoretický výkon jednoho závodu naopak vzrostl z 3 868 t v roce 2005/06 na současnou úroveň 5 114 t/d ř.

Přehled cukrovarů v cukrovarnické kampani 2008/2009

Název skupiny	Cukrovar	Začátek kampaně	Délka kampaně*	Jmenovitý výkon
			dny	t/d
	Dobrovice	24.9.2008	82	14 000
	České Meziříčí	26.9.2008	80	7 000
Cukrovary a lihovary TTD a. s.				21 000
	Hrušovany	21.9.2008	111	4 900
	Opava	20.9.2008	100	3 500
Moravskoslezské cukrovary, a. s.				8 400
Cukrovar Vrbátky a. s.	Vrbátky	22.9.2008	80	2 000
Litovelská cukrovarna, a. s.	Litovel	2.10.2008	80	2 100
Hanácká potravinářská společnost s.r.o.	Prosenice	7.10.2008	65	2 300
ČR celkový jmenovitý výkon				35 800
ČR jmenovitý výkon/I závod				5 114
ČR jmenovitý výkon/I společnost				7 160

Pramen: ČMCS.

*Předpoklad

Vývoj cen průmyslových výrobců a spotřebitelských cen cukru v ČR

Cena cukru na domácím trhu se od vstupu ČR do EU pohybuje v závislosti na cenových předpisech EU. Referenční cena cukru byla v EU stanovena pro bílý cukr až do roku 2007/08 na **631,9 EUR/t**. Na vývoj průměrných měsíčních cen cukru mají tedy m. j. vliv i aktuální stavy měnových kurzů. Proto by se měly ceny cukru na tuzemském trhu i ceny dodávek cukru v rámci obchodu ČR se zeměmi EU lišit jen minimálně. Na rozdíl od minimální ceny cukrové řepy se v EU referenční cena cukru snižuje později. Referenční cena bílého cukru se v EU snižuje poprvé až v roce **2008/09**, a to na **541,5 EUR/t**. Snižování ceny cukru by se mělo odrazit i ve snížení průměrné cenové úrovně CPV cukru a spotřebitelských cen v tomto hospodářském roce. V hospodářském roce 2009/10 se referenční cena cukru dále výrazně sníží, na hranici 404,4 EUR/t.

Významnější snižování cen cukru CPV na tuzemském trhu začalo již od dubna roku 2008. Ceny se postupně mírně snižují. V říjnu dosáhl měsíční průměr minima **15,35 Kč/kg**. Od počátku tohoto roku se průměrné ceny snížily již o 2,12 Kč/kg. V roce 2008 dosáhly ceny do konce října průměru **16,23 Kč/kg**. Nejvyšší ceny CPV byly v roce vstupu ČR do EU, kdy dosáhly průměru 20,58 Kč/kg. V dalších třech letech se ceny mírně snížily a pohybovaly se okolo průměru cca 19 Kč/kg. Výrazné snížení cen cukru nastalo tedy až v tomto roce. Vzhledem k současně se snižující referenční ceně cukru v EU, by měla současná nižší úroveň cen přetrvávat i v dalším období.

Spotřebitelské ceny krystalového cukru se v roce 2008 také postupně snižují až na říjnovou hodnotu **20,52 Kč/kg**. Od počátku roku se ceny snížily o 1,69 Kč/kg. Nicméně snižování spotřebitelských cen cukru po vstupu ČR do EU nemá takovou dynamiku jako u CPV. I když jsou spotřebitelské ceny cukru významně ovlivněny cenou cukru CPV, tak tato závislost není totiž zdaleka absolutní. Ceny moučkového cukru dosáhly v tomto roce průměru **24,99 Kč/kg** a v tomto roce se do konce října snížily zhruba o 1 Kč/kg. Ceny moučkového cukru vykazují obecně větší stabilitu než spotřebitelské ceny krystalového cukru.

Ceny průmyslových výrobců krystalového cukru (Kč/kg)*

Rok	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	Ø roku
1998	12,76	12,90	12,90	13,00	13,51	13,59	14,63	14,72	14,72	14,51	14,48	14,47	13,85
1999	14,48	14,48	14,45	14,45	14,50	14,50	15,07	15,14	15,43	15,48	15,96	16,00	15,00
2000	16,01	16,72	16,67	16,67	16,62	16,64	16,60	17,80	18,20	18,17	18,16	18,14	17,20
2001	18,15	18,18	18,17	18,16	18,16	18,12	18,14	18,16	18,16	18,17	18,03	18,04	18,14
2002	18,03	18,07	17,96	17,92	17,90	17,90	17,30	17,27	17,64	18,01	17,90	14,65	17,55
2003	13,80	17,16	17,32	17,22	17,20	17,86	17,94	17,93	17,97	18,00	18,00	17,99	17,30
2004	17,76	17,74	17,74	17,74	20,08	22,62	22,78	22,36	22,88	22,08	21,64	21,55	20,58
2005	20,42	20,11	20,26	19,78	19,03	18,71	18,20	17,81	17,86	18,59	18,59	18,75	19,01
2006	18,55	18,58	18,59	18,88	18,70	18,85	19,44	19,53	19,68	20,05	20,09	19,98	19,24
2007	19,72	19,70	19,69	19,72	19,50	19,10	19,00	18,74	18,44	18,26	18,12	18,00	19,00
2008	17,47	17,53	17,35	16,50	16,18	15,48	15,47	15,57	15,43	15,35			16,23

Pramen: ČSÚ,

Od ledna 2005 udává ČSÚ měsíční ceny jako vážené průměry.

Spotřebitelské ceny krystalového a moučkového cukru (Kč/kg)

Rok	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	Ø roku
1998	16,63	16,72	16,66	16,66	17,35	18,11	18,59	19,43	19,57	19,65	19,42	19,21	18,18
1999	19,14	19,09	18,97	18,97	18,89	18,81	19,33	19,67	19,66	19,72	20,17	20,38	19,43
2000	20,40	20,45	20,54	20,57	20,56	20,60	20,63	21,00	21,64	22,20	22,29	22,21	21,09
2001	22,02	21,80	21,76	21,65	21,77	21,66	21,62	21,59	21,64	21,61	21,47	21,16	21,65
2002	21,33	21,14	20,64	20,76	20,66	20,25	20,08	20,00	20,01	19,97	19,93	18,95	20,31
2003	18,85	17,90	17,71	17,34	17,12	16,98	16,89	16,79	17,09	17,91	18,61	19,03	17,63
2004	19,32	19,23	19,20	19,12	19,37	19,73	21,37	25,82	26,10	25,78	25,69	25,40	22,18
2005	24,93	24,71	24,48	24,42	24,36	23,40	22,78	22,43	21,86	21,79	21,24	21,26	23,39
2006	21,23	21,19	21,15	21,26	21,21	21,23	21,75	22,30	22,48	22,44	22,28	22,07	21,71
2007	22,15	22,33	22,35	22,25	21,78	21,78	22,06	21,90	21,48	21,50	21,58	21,59	21,90
2008	22,21	21,83	21,06	21,68	21,57	20,52	20,94	20,91	20,58	20,52			21,18
2006*	25,35	25,37	25,46	25,04	25,23	25,02	25,07	25,12	24,76	24,82	23,98	24,67	25,00
2007	25,69	25,54	24,82	24,82	25,17	24,69	25,54	25,61	24,16	25,70	23,82	23,79	25,17
2008	25,20	25,48	23,78	25,72	25,51	24,27	25,60	25,16	24,93	24,22			

Pramen: ČSÚ,

Moučkový cukr.

Prodej cukru z cukrovarů v ČR v letech 2006/07 až 2007/08 a bilance cukru

Od roku 2000 údaje o pohybu cukru na tuzemském trhu monitoruje v ČR stát (rok 2000 MZe, od roku 2001 SZIF). Po vstupu ČR do EU došlo k dalším významným změnám v systému monitoringu.

Od roku 2006/07 došlo v důsledku přijetí cukerní reformy EU ke změně systému sledování pohybu cukru. I nadále je sledován prodej cukru na tuzemském trhu a celkový prodej z ČR na trh EU. Cukr, který je určen k prodeji do třetích zemí je sledován jako cukr vyrobený v kvótě do třetích zemí (dříve tzv. cukr „C“). Navíc se sleduje prodej průmyslového a přebytkového cukru. Prodej cukru do třetích zemí z cukru vyrobeného mimo kvótu je sledován jako přebytkový cukr. Místo zásob na konci měsíce se používá termín sklad celkem.

Pohyb cukru a zásob u držitelů kvót v ČR v roce 2006/2007 (v t bílého cukru)

2006/2007	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I (2007)	II
Nákup	6 906	17 695	8 445	2 729	199	1 266	2 194	3 565
Výroba cukru z řepy	0	0	17 018	184 482	195 328	70 599	0	0
Prodej na trhu ČR	22 470	23 577	22 817	31 929	29 625	21 837	19 888	17 950
Prodej do EU celkem	11 339	14 709	9 984	11 416	8 899	5 343	3 922	4 010
Cukr vyrobený v kvótě do třetích zemí	0	0	0	0	0	0	0	0
Sklad celkem	76 492	51 709	43 066	185 064	338 809	380 362	355 745	332 879
Prodej průmysl. cukru	568	3 537	1 165	1 841	3 257	3 155	4 126	5 571
Prodej přebytk. cukru	1 109	658	0	0	0	0	0	0

2006/2007	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	Celkem
Nákup	1 383	1 753	65	69	68	4 063	552	50 950
Výroba cukru z řepy	3 061	0	0	0	0	0	25 919 ¹	470 488²
Prodej na trhu ČR	28 660	21 172	21 038	26 703	28 045	30 131	24 644	370 488
Prodej do EU celkem	5 757	2 855	3 222	5 786	4 511	7 542	8 767	108 062
Cukr vyrobený v kvótě do třetích zemí	0	0	0	0	0	0	0	0
Sklad celkem	295 244	268 351	238 596	201 352	165 573	128 970	119 789	
Prodej průmysl. cukru	5 340	4 615	5 524	4 840	3 257	3 002	1 815	51 613
Prodej přebytk. cukru	1 109	658	0	0	0	0	0	1 767

Pramen: SZIF.

¹ tato výroba se započítává pro hospodářský rok 2007/2008.² celková výroba za hospodářský rok 2006/2007 (bez výroby za září 2007).**Pohyb cukru a zásob u držitelů kvót v ČR v roce 2007/2008 (v t bílého cukru)**

2007/2008	X	XI	XII	I (2008)	II	III	IV
Nákup	3 096	2 474	5 533	646	499	563	888
Výroba cukru z řepy	151 084*	131 093	71 725	0	0	0	0
Prodej na trhu ČR	31 260	29 768	21 431	19 384	22 017	20 510	20 813
Prodej do EU celkem	6 434	9 120	8 403	6 305	5 872	5 404	7 916
Cukr vyrobený v kvótě do třetích zemí	0	1 946	1 820	2 704	0	0	0
Sklad celkem	208 138	300 034	344 957	316 758	288 511	261 059	232 201
Prodej průmysl. cukru	2 604	830	658	448	854	2 100	1 016
Prodej přebytk. cukru	0	0	0	0	0	0	0

Pramen: SZIF.

* Tato výroba se započítává pro hospodářský rok 2008/09.

** Celková výroba za hospodářský rok 2007/08 (včetně výroby v září 2007 – 25 519 t).

2007/2008	V	VI	VII	VIII	IX	Celkem
Nákup	854	1 499	1 410	865	816	19 143
Výroba cukru z řepy	0	0	0	0	23 049*	353 901**
Prodej na trhu ČR	28 347	32 328	30 631	24 526	26 194	307 120
Prodej do EU celkem	7 246	10 820	9 920	8 803	11 643	97 887
Cukr vyrobený v kvótě do třetích zemí	0	0	0	0	0	6 469
Sklad celkem	194 212	152 411	110 581	76 882	62 455	
Prodej průmyslového cukru	3 247	150	2 688	1 232	307	16 135
Prodej přebytkového cukru	0	0	0	0	0	0

Monitorování vývozu cukru je prováděno podle jiné metodiky než u ČSÚ. Proto jsou zjištěná data odlišná.

V roce **2007/2008** bylo v ČR **vyrobena** celkem **353 901 t** cukru, tj. o 116 587 t méně než v předchozím roce. To přibližně odpovídá snížení celkové kvóty ČR v roce 2007/08. V roce 2007/08 bylo nakoupeno v ČR celkem 19 143 t cukru, o 31 807 t méně než v roce 2006/07. Na tuzemském trhu bylo prodáno celkem **307 120 t cukru**. V roce 2006/07 bylo sice prodáno 370 488 t, ale za delší období 15 měsíců. Dynamika prodeje cukru na tuzemském trhu je tedy meziročně vcelku vyrovnaná. Do zemí EU bylo prodáno v tomto období celkem **97 887 t** cukru. I tento prodej si udržuje trend z předchozího roku. V roce 2007/08 bylo vyvezeno 6 469 t cukru vyrobeného v kvótě do třetích zemí. I v roce 2007/08 byl prodáván tzv. **průmyslový cukr**, celkem **16 135 t**. Oproti roku 2006/07 je to ale významný pokles, celkem o 35 478 t.

Bilance cukru v ČR

Bilance cukru v ČR je poměrně složitá, protože se v průběhu posledních šesti hospodářských let již čtyřikrát měnily počátky a konce hospodářských roků. V roce **2006/2007** byl mimořádně hospodářský rok dokonce delší o 3 měsíce, tedy od 1. července 2006 do 30. září 2007. To se pochopitelně odrazilo i v bilanci cukru a výrobků s obsahem cukru v tomto roce. Přijatá opatření na trhu cukru v posledních dvou letech v EU se promítla pochopitelně i do bilance cukru ČR. Nejvýraznějšími změnami v bilanci cukru posledních dvou let jsou významná snížení produkce cukru a jeho vývozu. Na druhé straně se výrazně zvýšil dovoz cukru. Tento nový trend bude zřejmě v důsledku provedené restrukturalizace přetrvávat i v dalším období.

V roce **2007/2008** bylo vyrobeno celkem **353 901 t** cukru. Produkce meziročně poklesla již o 24,8 % a oproti roku 2005/06 je pokles ještě podstatně výraznější, celkem o 36,7 %. V dalších letech by se již měla produkce stabilizovat přibližně na současné úrovni. Podle listopadového odhadu bude produkce cukru v roce 2008/09 cca na úrovni 356 tis. t, tedy zhruba stejné množství jako v roce 2007/08. Dovoz cukru se mírně snížil, ale výrazně poklesl dovoz cukru ve výrobcích. Proto je i celková nabídka v roce 2007/08 podstatně nižší, celkem o 246,8 tis. t. **Vývoz cukru** v celkovém množství **104,3 tis. t** zůstal přibližně na úrovni minulého období. **Konečné zásoby** dále poklesly na **62,4 tis. t**. Celková spotřeba cukru poklesla v roce 2007/08 na 436 tis. t.

Bilance cukru včetně cukru ve výrobcích a substituentů ¹⁾ (tis. t, v hodnotě bílého cukru)

Ukazatel	2002/03	2003/04	2004/05*	2005/06*	2006/07**	2007/08 ^{4****}
Počáteční zásoba	96,6	12,8	103,1 ²	232,2	105,0	119,8
Výroba cukru z řepy	557,6	515,4	558,4	558,9	470,5	353,9
Dovoz celkem	130,7	160,7	239,8	256,7	364,0	219,0
- dovoz cukru	24,0	32,9	47,8	44,1	91,6	80,4
- cukr ve výrobcích	106,7	127,8	192,0	212,6	272,4	138,6
Celková nabídka	784,9	688,9	901,3	1 047,8	939,5	692,7
Domácí spotřeba	642,7	401,5	397,1	474,5	570,2	436,0
Vývoz celkem	129,4	244,9	272,0	468,3	249,5	194,3
- vývoz cukru	57,5	154,1	164,0 ³	335,8	109,8	104,3
- cukr ve výrobcích	71,9	90,8	108,0	132,5	139,7	90,0
Celková poptávka	772,1	646,4	669,1	942,8	819,7	630,3
Konečná zásoba	12,8	42,5	232,2	105,0	119,8	62,4

Pramen: MZe, ČSÚ a SZIF.¹⁾Všechny údaje až do roku 2003/04 jsou uvedeny za období od 1. 9. do 31. 8. následujícího roku.²⁾k 30. 6. 2004. ³⁾od roku 2004/05 vývoz cukru podle údajů SZIF. ⁴⁾od 1.10. do 30.9. r. 2008. * od 1.7. do 30.6.následujícího roku. **od 1. 7. do 30. 9. následujícího roku (15 měsíců).

ZAHRA NIČNÍ OBCHOD

Statistika zahraničního obchodu mezi jednotlivými zeměmi EU (tedy i ČR) je vykazována v systému INTRASTAT a dodávky zboží se nazývají intrakomunitární obchod. Obchod zemí EU se třetími zeměmi je vykazován v rámci programu EXTRASTAT. Celková data o dovozu a vývozu ČR jsou v této kapitole včetně intrakomunitárního obchodu ČR a ostatních zemí EU.

Hospodářský rok 2006/2007 byl v EU výjimečně stanoven v důsledku přechodného období od 1.7.2006 do 30.9.2007, tedy na období 15 měsíců. V dalším hospodářském roce **2007/2008** již bylo opět stanoveno období 12 měsíců, tedy od 1.10.2007 do 30.9.2008. Stejně je hospodářský rok stanoven i v příštích letech. Cukr je v níže uváděné tabulce na rozdíl od teritoriálního rozdělení zahraničního obchodu uváděn v hodnotě bílého cukru. Proto jsou statistická data odlišná.

V roce **2007/2008** bylo do ČR **dovezeno** celkem **80 386 t** cukru v celkové finanční hodnotě **1 248,7 mil. Kč**. Z tohoto množství bylo dovezeno celkem **998 t** ze **třetích zemí** a u **13 599 t** nebyla určena země původu. Dovozy z třetích zemí představují pouze 1,2 % z celkového dovozu. V tomto roce bylo sice dovezeno celkem o 11 189 t cukru méně než v předchozím roce, ale v roce 2006/07 byl počítán dovoz za období 15 měsíců, takže v měsíčním průměru bylo dovezeno v roce 2007/08 více cukru. V roce 2007/08 bylo z ČR **vyvezeno** celkem **147 604 t** cukru v celkové finanční hodnotě **2 093,5 mil. Kč**. Vývozy cukru do třetích zemí v tomto roce prakticky nebyly (pouze 14 t). Aktivní saldo zahraničního obchodu s cukrem se sice oproti předchozím rokům snížilo, nicméně je stále velmi vysoké a dosáhlo hodnoty **844,8 mil. Kč** (67 218 t). Za období šesti hospodářských let bylo do ČR dovezeno celkem 325 346 t cukru a vyvezeno ve stejném období 1 070 293 t. To představuje vysoce aktivní saldo zahraničního obchodu v celkovém finančním vyjádření **10 608,5 mil. Kč**. (744 947 t). V roce 2007/08 poklesla poměrně významně průměrná dovozní i vývozní cena cukru obchodovaného se zeměmi EU. Průměrná dovozní cena cukru byla **16,44 Kč/kg**, tato cena je nižší o 1,51 Kč/kg oproti čtyřletému průměru posledních let. Průměrná vývozní cena cukru v roce 2007/08 poklesla dokonce na úroveň **14,12 Kč/kg**. To představuje snížení oproti stejnému období o 3,28 Kč/kg. Přitom v současné době, v roce 2008/09 poklesla referenční cena cukru v EU na **541,5 EUR/t**.

V roce **2007/08** bylo dále do ČR dovezeno celkem **138 621 t** cukru, který je přidáván do výrobků. Dovoz cukru ve výrobcích do ČR byl vždy větší než dovoz samotného cukru, nicméně oproti předcházejícímu období nastal významnější pokles. Cukerní bilanci nejvíce negativně ovlivňují dovozy tzv. substituentů cukru ze **skupiny** položek CN **1702**. Dovoz cukru v rámci této skupiny v roce 2007/08 velmi výrazně poklesl oproti předchozím létům. Zatímco v roce 2006/07 bylo dovezeno celkem 78 522 t cukru, tak v roce 2007/08 klesl dovoz ve skupině 1702 na **23 522 t cukru** (pouze 30 %). To lze hodnotit jako vcelku pozitivní vývoj na českém cukerním trhu v tomto roce. V tomto hospodářském roce bylo z ČR **vyvezeno** celkem **90 045 t** cukru ve výrobcích, což je o 49 659 t méně než v předchozím roce. Pasivní saldo obchodní bilance s výrobky (- 48 576 t cukru) již není tak výrazné jako v předcházejících obdobích. Proto je i celkové saldo bilance obchodu s cukrem a s výrobky (+ 18 642 t) po dvou letech opět aktivní. oproti předchozím létům poměrně vyrovnané (- 9 369 t). Vývozní cena cukru do zemí EU dosáhla v roce 2007/2008 průměru **15,40 Kč/kg**.

Dovoz a vývoz cukru (1701) a cukru ve výrobcích (v t, hodnota bílého cukru)

	2002/03 ⁴	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07 ¹	2006/07 ²	2007/08 ³	Celkem*
Dovoz 1701	28 340	33 347	47 564	44 132	67 349	91 575 223	80 386	325 346
Dovoz bez 1701	108 360	120 567	184 015	212 573	222 981	272 478	138 621	1 036 612
Dovoz celkem	136 700	153 914	231 579	256 705	290 330	364 053	219 007	1 361 958
Vývoz 1701	68 186	113 437	216 580	358 451	134 779	166 034	147 604	1 070 293
Vývoz bez 1701	70 844	87 079	108 038	132 501	116 949	139 704	90 045	628 208
Vývoz celkem	139 030	200 516	324 618	490 952	251 728	305 738	237 649	1 698 501
Saldo cukr	+ 39 846	+ 80 090	+ 169 016	+ 314 319	+ 67 430	+ 74 459	+ 67 218	+ 744 947
Saldo výrobků	- 37 516	- 33 488	- 75 977	- 80 072	- 106 032	- 132 774	- 48 576	- 408 404
Saldo celkem	+ 1 970	+ 46 602	+ 93 039	+ 234 247	- 38 602	- 58 315	+ 18 642	+ 336 543

Saldo dovozu a vývozu cukru v mil. Kč

	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07 ¹	2006/07 ²	2007/08 ³	Celkem*
Dovoz	254,2	277,4	882,5	788,3	1 195,2	1 625,9	1 248,7	5 077,1
Vývoz	536,3	1 651,7	3 678,6	4 989,4	2 190,6	2 736,2	2 093,5	15 685,6
Saldo cukr	+ 282,1	+ 1 374,3	+ 2 796,1	+ 4 201,1	+ 995,4	+ 1 110,3	+ 844,8	+10 608,5

Pramen: ČSÚ.

1701 - skupina cukr; ¹ od 1.7.2006 do 30.6.2007 ² od 1. 7. 2006 do 30. 9. 2007 (celkem 15 měsíců). ³ od 1. 10.2007 do 30. 9. 2008. ⁴ až do roku 2005/06 od 1. 7. do 30.6. příštího roku.

* Celkem za roky 2002/03 až 2007/08.

Teritoriální rozdělení zahraničního obchodu s cukrem v ČR**Teritoriální rozdělení obchodu s cukrem po vstupu ČR do EU**

Komunitární obchod s cukrem (v rámci zemí EU) probíhá jako bezcelní obchod a jediným limitujícím faktorem jsou stanovené národní kvóty cukru pro danou zemi. To znamená, že každý členský stát smí uvést na trh EU v daném hospodářském roce jenom takové množství cukru, které odpovídá jeho stanovené kvótě. Takto změněné podmínky se zcela zásadně promítly i do změn v charakteru českého zahraničního obchodu s cukrem, kterému se otevřely nové možnosti především v rámci obchodu se zeměmi EU.

Bezprostředně po vstupu ČR do EU se výrazně proměnila jak teritoriální struktura zahraničního obchodu tak i průměrné dovozní i vývozní ceny. V rámci bezcelního obchodu ČR se zeměmi EU totiž výrazně vzrostla úroveň cen, které se pohybovaly okolo stanovených intervenčních, popř. referenčních cen EU (631,9 EUR/t). Ceny cukru se v komunitárním obchodě ČR skokem zvýšily více než dvojnásobně oproti předchozímu období, a to jak u dovozu tak i vývozu. V níže uvedené tabulce předkládáme analýzu zahraničního obchodu s cukrem za období čtyř hospodářských let po vstupu ČR do EU.

České cukrovarnictví se po vstupu do EU projevilo jako plně konkurenceschopné v rámci komunitárního obchodu. Za 4 hospodářské roky dodala totiž ČR na trh **EU** celkem **680 141 t** cukru v celkové hodnotě **11 841,2 mil. Kč** a průměrné **ceně 17,40 Kč/kg**. Naopak ze zemí EU bylo do ČR dovezeno celkem **231 601 t** cukru v celkové hodnotě **4 156,4 mil. Kč** a průměrné **ceně 17,95 Kč/kg**. Množství cukru dovezeného ze zemí EU představuje pouze 30 % úroveň vývozu, přičemž průměrné ceny jsou v důsledku stanovené referenční ceny téměř shodné. Saldo obchodu s cukrem dosáhlo v tomto období celkem 448 540 t. Po vstupu do EU se převážná část zahraničního obchodu s cukrem realizuje v rámci komunitárního obchodu. V rámci celkového dovozu má obchod se zeměmi EU podíl 87 % a u vývozu 76,3 %. I to je situace naprosto odlišná od stavu před vstupem. Ačkoliv si zahraniční obchod s cukrem stále udržuje vysokou dynamiku, tak v důsledku přijaté reformy a obzvláště realizací restrukturalizace cukrovarnického průmyslu dochází v posledních dvou letech postupně ke snížení vývozu cukru a zvýšení dovozu, především ze zemí EU. Tento trend postupného vyrovnávání dovozu a vývozu cukru se bohužel může v příštích letech ještě dále prohloubit.

V zahraničním obchodu ČR se **třetími zeměmi** naprosto jasně převažuje vývoz cukru nad jeho dovozem. Dovoz cukru z těchto zemí má podíl pouze 3,8 % na celkovém obchodu s cukrem a vývozní podíl je 23,7 %. Ze třetích zemí bylo v průběhu čtyř hospodářských let dovezeno pouze **10 232 t** cukru v průměrné ceně 16,73 Kč/kg a za stejné období bylo vyvezeno celkem **202 565 t** v průměrné ceně **7,85 Kč/kg**. Převážné množství cukru bylo však vyvezeno pouze v letech 2004/05 a 2005/06. Kromě toho bylo ještě do ČR dovezeno **24 799 t** cukru u kterého **nebyl** určen **původ země** a vyvezeno bez původu bylo **9 036 t**. Velký rozdíl mezi množstvím dovezeného a vyvezeného cukru tkví především ve skutečnosti, že zatímco dovoz cukru do EU je chráněn vysokým dovozním clem, tak vývoz cukru byl v předchozích letech (především roky 2004/05 a 2005/06) do určitého množství podpořen poměrně výraznými subwencemi. Celkem bylo z ČR v průběhu čtyř let vyvezeno **891 741 t** cukru v celkové hodnotě **13 497,5 mil. Kč** a dovezeno za stejné období **266 631 t** v celkové finanční

hodnotě **4 545,4 mil. Kč**. Vysoce aktivní saldo zahraničního obchodu s cukrem ČR je dokladem jasné pozice čistého vývozce a zároveň i důkazem, že je obchod s cukrem významným odvětvím ve struktuře zahraničního obchodu ČR.

Ve struktuře **dovozu** do ČR převažují po vstupu do EU jednoznačně dodávky cukru ze **Slovenska**, odkud bylo za 4 roky dovezeno celkem 169 801 t. Přitom před vstupem do EU převažovaly dovozy cukru z Německa a Polska. Nicméně poslední 2 roky se začínají dovozy z těchto dvou zemí opět významněji zvyšovat. Tento trend bude zřejmě pokračovat i v dalších letech. Vzhledem k výraznému snížení kvóty cukru v ČR a silné celní ochraně EU, se dá předpokládat, že v příštím období budou vzrůstat dovozy z těch zemí EU, které mají ještě zachovánu poměrně vysokou kvótu (např. Německo a Polsko). Pokud se týká dovozu cukru z ostatních zemí EU, tak významnější dodávky byly realizovány pouze ze sousedních zemí, **Maďarska a Rakouska**. Z obou těchto zemí bylo v roce 2007/08 dovezeno zhruba stejné množství cukru, cca 8 100 t. Dovozy cukru z ostatních zemí EU stejně jako ze třetích zemí byly vcelku málo významné.

Ve struktuře **vývozu** cukru za období posledních čtyř let můžeme pozorovat dvě základní etapy. Zatímco první 2 roky po vstupu byly ještě významné i vývozy cukru do třetích zemí, tak v posledních dvou letech jsou tyto vývozy spíše okrajovou záležitostí. V roce 2005/06 bylo do třetích zemí vyvezeno celkem **152 232 t**, což představovalo podíl 42,3 % na celkovém vývozu ČR. V těchto letech převažovaly vývozy do baltánských států (Chorvatsko, Bosna a Makedonie). V posledních dvou letech tyto vývozy prakticky ustaly. Pokud se týká dodávek cukru do zemí **EU**, tak ty byly v průběhu čtyř let podstatně významnější a většinou se jednalo o dodávky cukru do sousedních zemí. Největší množství cukru v průběhu posledních čtyř hospodářských let bylo dodáno do **Německa** (196 379 t), **Rakouska** (192 778 t), **Slovenska** (155 435 t) a do **Polska** 68 068 t. Ve struktuře vývozu cukru do zemí EU představuje vývoz do těchto čtyř zemí podíl 91 % a dodávky cukru do ostatních zemí EU nejsou tedy zatím příliš významné.

Pohyby cukru mezi zeměmi EU 25 a ČR a bilance obchodu cukru ČR se třetími zeměmi*

	Dovoz**				Vývoz**				Saldo celkem
	2004/5	2005/6	2006/7	2007/8	2004/5	2005/6	2006/7	2007/8	
Rakousko	1 401	11 571	4 901	8 094	46 175	38 807	46 287	61 509	166 811
Německo	3 196	2 132	1 420	13 856	61 643	72 668	30 034	32 034	175 775
Belgie	42	35	92	232	125	5 345	104	73	5 246
Itálie	10	590	20	33	4 175	22	268	0	3 812
Polsko	2 026	485	13 166	12 546	12 924	25 742	20 572	8 830	39 845
Slovensko	34 820	24 946	53 942	21 273	28 808	35 667	54 792	36 168	20 454
Maďarsko	1 526	1 157	5 143	8 100	9 669	7 937	2 183	3 347	7 210
Řecko	0	0	0	0	1 369	1 598	0	112	3 079
Ostatní země EU	131	183	2 269	2 263	1 358	20 232	7 272	2 792	26 808
EU 25 celkem	43 152	41 099	80 953	66 397	166 246	207 518	161 512	144 865	448 540
Komunit. obchod¹	798,8	728,7	1 537,4	1 091,5	3 330,4	3 825,5	2 639,8	2 045,5	7 684,8
Průměr. cena v EU	18,51	17,73	18,99	16,44	20,03	18,43	16,34	14,12	
Průměr 05 – 08	17,95				17,40				
Bez země původu	0	2 219	8 758	13 822	1 400	7 636	0	0	- 15 763
Třetí země	4 965	1 307	2 921	1 039	50 172	144 596	4 807	2 990	193 733
Průměr 05 - 08	16,73				7,85				
Třetí země + b. z. p.	4 965	3 526	11 679	14 861	51 572	152 232	4 807	2 990	177 970
Podíl z bilance %	10,3	7,9	12,6	18,3	23,7	42,3	2,9	2,0	28,5
z toho:									
Chorvatsko	-	-	-	-	19 374	67 197	-	-	86 571
Bosna	-	-	-	-	13 547	26 432	355	-	40 334
Makedonie	-	-	-	-	5 950	14 271	-	-	20 221
Bilance celkem (t)	48 117	44 625	92 632	81 258	217 818	359 750	166 319	147 854	625 109
Bilance celkem¹	882,5	788,3	1 625,9	1 248,7	3 678,6	4 989,3	2 736,1	2 093,5	8 952,1

Pramen: ČSÚ. ¹ Mil. Kč.

* cukr je uváděn tel quel (není přepočítán na hodnotu bílého cukru).

** Roky 2004/05 a 2005/06 od 1. 7. do 30. 6. příštího roku. Rok 2006/07 od 1. 7. do 30. 9. příštího roku (15 měsíců) a rok 2007/08 od 1. 10. 2007 do 30. 9. 2008.

Zahraniční obchod substituentů cukru

Za substituenty cukru se považují položky, které buď nahrazují ve výrobcích cukr a nebo se jedná o položky, do kterých je cukr přímo přidáván. Zvýšený dovoz těchto substituentů může podstatněji zhoršit cukerní bilanci, protože ve svém důsledku snižuje tuzemskou spotřebu cukru. V průběhu posledních pěti let bylo do ČR **dovezeno** celkem **245 710 t** substituentů (v hodnotě cukru) a vyvezeno bylo za stejné období 124 917 t. Saldo obchodní bilance je tedy vysoce pasivní (120 793 t). Nejvyšší dovoz substituentů byl realizován jednoznačně v roce 2006, v celkovém množství 93 660 t cukru, naopak nejnižší dovoz bude pravděpodobně v tomto roce (do konce září 13 554 t cukru). Substituenty cukru jsou v EU stejně jako cukr pod poměrně vysokou celní ochranou, proto je dovoz realizován většinou ze zemí EU.

V podmínkách ČR jsou již dlouhodobě nejvyšší dovozy izoglukózy. Za posledních 5 let bylo do ČR dovezeno celkem **113 301 t** této komodity, převážně ze zemí EU (Slovensko, Maďarsko a Belgie). Převažuje dovoz izoglukózy s obsahem 20 – 50 % fruktózy. V ČR se tato komodita nevyrábí, takže dovozy představují zároveň prakticky saldo obchodní bilance. Druhou nejvýznamnější dovozní položkou byl v uplynulých pěti letech kakaový prášek s vysokým obsahem cukru – **CN 1806 1090**. Nicméně markantně vysoké dovozy byly pouze v letech 2005 (15 629 t) a především v roce 2006, kdy bylo dovezeno celkem **48 336 t** v hodnotě cukru. Tato komodita byla v těchto letech i významnou vývozní položkou. Poměrně vysoké byly v průběhu posledních pěti let i dovozy ostatních cukrů (např. tekutý cukr) CN 1702 9099 a sirupy CN 2106 9030 a 2106 9059.

Dovoz vybraných substituentů cukru do ČR (v t cukru)

CN		2004	2005	2006	2007	2008**	Koef.*
1702 3010	Izoglukóza, fruktóza 0 – 20 % (v suš.)	257	302	924	960	324	0,70
1702 4010	Izoglukóza, fruktóza 20 – 50 %	10 875	16 350	23 900	36 020	6 453	0,70
1702 6010	Izoglukóza, fruktóza nad 50 %	2 421	1 421	4 471	6 279	0	0,70
	Izoglukóza celkem	13 553	20 105	29 597	43 259	6 787	0,70
1702 9099	Cukry ostatní	5 197	8 633	12 389	2 747	0	1,00
1806 1090	Kakaový prášek (nad 80 % sacharózy)	1 694	15 629	48 336	6 759	142	0,90
1806 2095	Přípravky s kakaem	4 757	720	520	759	627	0,56
2101 2020	Výtažky, koncentráty z čaje	14	31	9	1 898	311	0,20
2101 2092	Přípravky na základě výtažků	275	280	179	1 943	3 471	0,20
2106 9030 9059	Sirupy z izoglukózy a ostatní sirupy	2 262	4 803	2 933	5 401	2 225	0,55
Celkem		27 752	48 169	93 660	62 755	13 554	

Vývoz vybraných substituentů cukru z ČR (v t cukru)

CN		2004	2005	2006	2007	2008
1702 9099	Cukry ostatní	6 450	9 269	25 356	1 683	0
1806 1090	Kakaový prášek (nad 80 % sacharózy)	3 115	16 669	28 143	4 506	189
1806 2095	Přípravky s kakaem	900	725	1 480	1 609	1 191
2101 2020	Výtažky, koncentráty z čaje	0	25	3	9	16
2101 2092	Přípravky na základě výtažků	159	147	177	666	508
2106 9030 9059	Sirupy z izoglukózy a ostatní sirupy	11 480	1 924	2 467	3 860	2 225
Celkem		22 106	28 759	57 625	12 478	3 949
Saldo		- 5 646	- 19 410	- 36 035	- 50 277	- 9 605

Pramen: ČSÚ.

* koeficient Eurostatu udává průměrný obsah cukru dané komodity.

TABULKOVÁ PŘÍLOHA

Tabulka č. I - Výběr z významných světových producentů HFCS* (t sušiny)

	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08
Svět celkem	11 694 000	11 918 000	11 603 000	11 666 000	11 908 000	12 367 000	12 382 000	12 286 000
z toho:								
USA	8 345 000	8 478 000	8 323 000	8 275 000	8 272 000	8 539 000	8 350 000	8 185 000
Kanada	320 000	350 000	285 000	305 000	315 000	310 000	310 000	315 000
Mexiko	360 000	220 000	120 000	130 000	250 000	400 000	400 000	430 000
Argentina	320 000	310 000	290 000	290 000	310 000	290 000	290 000	280 000
Amerika celkem	9 345 000	9 358 000	9 018 000	9 000 000	9 147 000	9 539 000	9 350 000	9 210 000
Japonsko	741 000	761 000	771 000	791 000	796 000	790 000	801 000	811 000
Jižní Korea	350 000	394 000	354 000	370 000	348 000	350 000	350 000	330 000
Taiwan	170 000	175 000	140 000	120 000	120 000	120 000	120 000	125 000
Čína	95 000	110 000	130 000	150 000	250 000	300 000	350 000	385 000
Thajsko	55 000	60 000	80 000	75 000	70 000	70 000	60 000	55 000
Indonésie	18 000	20 000	25 000	27 000	30 000	35 000	35 000	38 000
Malajsie	25 000	25 000	28 000	30 000	30 000	30 000	30 000	35 000
Asie celkem	1 467 000	1 558 000	1 541 000	1 576 000	1 657 000	1 708 000	1 759 000	1 792 000
EU celkem	531 000	555 000	590 000	642 000	619 000	620 000	759 000	767 000
Turecko	220 000	300 000	300 000	300 000	330 000	330 000	330 000	330 000
Srbsko	10 000	12 000	15 000	15 000	25 000	30 000	30 000	30 000
SNS*	30 000	35 000	40 000	40 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Evropa celkem	791 000	902 000	945 000	997 000	1 024 000	1 030 000	1 169 000	1 177 000
Afrika celkem (Egypt)	91 000	100 000	100 000	93 000	80 000	90 000	104 000	107 000

Pramen: F.O. Licht.

* HFCS –high fructose corn syrup (sirupy s vysokým obsahem fruktózy) – významné náhradní sladidlo.

* SNS – Společenství nezávislých států (12 států včetně Ruska vzniklých z bývalého SSSR).

Tabulka č. 2 - Plochy cukrové řepy v ČR podle jednotlivých krajů (ha)*

Oblast	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008*	Index 2008/2003
ČR	61 293	77 712	77 499	77 325	71 096	65 569	60 958	54 271	50 382	0,65
Hl. m. Praha	349	587	635	467	495	361	309	219	196	0,42
Středočeský	17 393	21 324	20 312	19 296	17 964	16 803	15 472	15 981	14 868	0,77
Jihočeský	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Plzeňský	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Karlovarský	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Ústecký	4 551	5 569	4 455	4 657	3 936	3 665	3 192	2 951	2 541	0,55
Liberecký	340	5409	479	452	415	474	372	451	465	1,03
Královéhradecký	8 267	10 100	10 707	10 191	9 330	9 102	8 623	9 274	9 311	0,91
Pardubický	4 928	6 162	5 759	5 883	5 542	5 001	4 603	3 084	2 393	0,41
Vysočina	186	184	404	422	206	182	216	214	151	0,36
Jihomoravský	6 120	8 872	8 791	9 664	9 132	8 284	6 672	5 331	5 399	0,56
Olomoucký	12 246	15 287	15 719	16 364	15 031	13 138	12 620	9 242	8 107	0,50
Zlínský	2 342	3 165	3 262	3 173	2 989	2 665	2 304	1 101	1 078	0,34
Moravskoslezský	4 571	6 051	6 976	6 756	6 056	5 894	6 575	6 423	5 873	0,87

Pramen: ČSÚ.

* Údaje za ČR se mohou odlišovat od dat ČMCS, které jsou zpracovávány podle jiné metodiky.

Tabulka č. 3 - Sklizeň cukrové řepy v ČR podle jednotlivých krajů (t)

Oblast	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Index 2008/2003
ČR	2 808 839	3 529 005	3 832 466	3 495 148	3 579 278	3 495 611	3 138 326	2 889 871	2 641 887	0,76
Hl. m. Praha	12 895	26 165	32 081	21 850	25 653	19 654	16 342	12 141	10 593	0,48
Středočeský	691 801	937 157	1 003 786	876 443	904 904	898 162	798 644	862 520	785 899	0,89
Jihočeský	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Plzeňský	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Karlovarský	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Ústecký	175 949	245 861	219 045	208 840	196 870	194 312	163 452	157 040	131 246	0,63
Liberecký	15 986	17 131	20 780	20 730	21 461	24 448	18 554	24 454	24 037	1,16
Královéhradecký	410 462	475 181	527 805	460 230	471 320	484 636	442 555	500 375	489 366	1,06
Pardubický	231 032	263 912	287 240	266 538	278 981	264 532	234 927	166 573	126 730	0,47
Vysočina	9 147	8 057	21 236	18 602	10 361	9 697	10 845	11 701	7 713	0,42
Jihomoravský	262 873	390 534	427 218	414 818	444 733	437 008	340 813	248 915	265 705	0,66
Olomoucký	632 328	780 066	791 253	758 493	773 158	709 755	659 356	507 650	435 248	0,57
Zlínský	118 496	130 040	162 023	143 870	150 827	142 532	119 240	55 435	55 444	0,39
Moravskoslezský	247 870	254 901	339 999	304 734	301 010	310 875	332 598	343 067	309 906	1,01

Pramen: ČSÚ

Tabulka č. 4 - Výnosy cukrové řepy v ČR podle jednotlivých krajů (t/ha)

Oblast	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Index 2008/2003
ČR	45,83	45,41	49,45	45,20	50,34	53,31	51,48	53,25	52,44	
Hl. m. Praha	37,00	44,55	50,52	46,79	51,82	54,44	52,89	55,44	54,05	
Středočeský	39,78	43,95	49,42	45,42	50,37	53,45	51,62	53,97	52,86	
Jihočeský	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Plzeňský	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Karlovarský	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ústecký	38,66	44,15	49,17	44,84	50,02	53,02	51,21	53,22	51,65	
Liberecký	47,06	41,87	43,38	45,86	51,71	51,58	49,88	54,22	51,69	
Královéhradecký	49,65	47,05	49,30	45,16	50,52	53,25	51,44	53,95	52,56	
Pardubický	46,88	42,83	49,88	45,31	50,34	52,90	51,04	54,01	52,96	
Vysočina	49,31	43,79	52,56	44,08	50,30	53,28	50,21	54,68	51,08	
Jihomoravský	42,95	44,02	48,60	42,92	48,70	52,75	51,08	46,69	49,21	
Olomoucký	51,63	51,03	50,34	46,35	51,44	54,02	52,25	54,93	53,69	
Zlínský	50,59	41,09	49,67	45,34	50,46	53,48	51,75	50,35	51,43	
Moravskoslezský	54,22	42,12	48,74	45,11	49,70	52,74	50,59	53,41	52,77	

Tabulka č. 5 - Monitoring dovozu a vývozu cukru z České republiky k 30. 9. 2008

	2005/06	7-12/06	9/2007	2006/07	10/2007	11/2007	12/2007	01/2008	02/08	03/08	04/08	05/08	06/08	07/08	08/08	09/08	2007/08
Dovoz celkem	45 011	33 657	7 546	92 634	9 811	9 665	5 968	2 921	6 730	8 284	8 385	5 870	6 943	5 206	5 701	5 773	81 257
z toho:																	
EU celkem	41 978	29 817	5 414	80 954	9 714	7 273	3 858	2 624	4 234	5 941	6 797	5 663	6 871	4 665	4 896	3 860	66 396
z toho:																	
Německo	2 172	880	43	1 422	1 429	2 699	1 533	782	25	495	491	642	3 066	338	1 172	1 182	13 854
ostatní		1333	550	6 850	648	728	605	513	764	535	801	1028	1 612	1 678	592	2 678	12 182
EU 15 celkem	15 366	2 213	594	8 272	2 077	3 428	2 137	1 413	789	1 030	1 292	1 670	4 678	2 016	1 764	2 183	24 477
Slovensko	24 961	25 545	3 683	53 935	3 573	3 454	1 334	573	1 375	2 570	2 458	1 190	1 706	596	1 348	1 096	21 273
Polsko	485	899	836	13 167	4 038	217	244	590	250	1 093	2 316	133	466	1 167	1 489	543	12 546
Maďarsko		743	211	5 143	26	175	143	48	1 820	1 247	730	2 670	20	887	294	38	8 098
EU 12 celkem	26 611	27 604	4 820	72 668	7 637	3 845	1 721	1 211	3 445	4 911	5 505	3 993	2 193	2 649	3 132	1 677	41 919
Bez země původu					0	2 155	2 077	183	2 484	2 256	1 563	182	30	430	572	1 890	13 822
třetí země	3 033	3 840	2 042	11 590	97	237	33	114	12	87	25	25	42	111	233	23	1 039
Vývoz celkem	358 452	76 327	11 617	1 66320	11 496	14 647	9 805	8 884	9 613	12 068	11 341	12 087	11 627	12 057	19 563	14 667	147 855
z toho:																	
EU celkem	207 519	75 967	9 868	1 61511	11 494	13 524	8 926	8 882	9 611	12 067	11 341	12 086	11 625	12 056	19 561	13 691	144 864
EU 15 celkem	138 172	33 623	5 820	83 963	6 712	8 510	3 264	5 795	6 185	9 968	7 467	7 022	6 956	9 560	15 616	9 467	96 522
z toho: Německo	72 668	16 873	3 231	30 152	3 100	3 676	833	2 176	1 896	1 110	1 756	1 416	1 839	2 181	9 946	2 107	32 036
EU 12 celkem	69 347	42 344	4 048	77 548	4 782	5 014	5 662	3 087	3 426	2 099	3 874	5 064	4 669	2 496	3 945	4 224	48 342
z toho: Slovensko	35 664	22 765	3 393	54 826	3 920	3 080	3 004	2 566	2 365	1 914	3 028	4 815	3 958	1 314	3 447	2 759	36 170
Bez země původu					0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
třetí země	150 933	360	1 749	4 809	2	1 123	879	2	2	1	0	1	1	1	2	977	2 991
Saldo	313 441	42 670	4 071	73 686	1 685	4 982	3 837	5 963	2 883	3 784	2 956	6 217	4 684	6 851	13 862	8 894	66 598

Pramen: ČSÚ

Z celkového dovozu cukru v roce 2007/2008 ve výši 81 257 t činí:

ze třetích zemí 1,30 %

ze zemí bez původu 17,0 %

z EU 81,7 %, z toho:

z EU 15 - 36,9 %,

z SK 32,0 %,

z ostatních EU 31,1 %.